Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

GIÁ BÁO

ĐÔNG-PHÁP

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50
Bán lẻ mỗi số	0$05

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Nhà báo ở đàng Lucien Mossard số 13 (gần trường-học Taberd). — SAIGON

CHỦ NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Gởi dây thép đề: LUCTINH-SAIGON

Dây thép nói kêu: Số 203-Saigon

DEPOT LEGAL • INDOCHINE • Nº 0716

Mua báo phải trả bạc trước và gởi ngay cho ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.

Bài đăng báo thì gởi cho ông LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ-nhiệm.

Lời rao thương mãi tính giá rẻ: Thay mặt cho tòa báo ở bên Pháp-Quốc Davignon, Bourdet & Cie 9, rue Tronchet — Paris (VIIIe)

THỜI-SỰ NGOÀI BẮC

CÂU CHUYỆN MƯỢN NHÀ HỘI-QUÁN

Báo ngoài Bắc mới gởi vô kỳ nầy, xem qua các hiệu, thấy có tờ « Nông-Công-Thương » trong một số kia có đăng một bài tỏ ý phiền trách cái lòng hẹp hòi của hội « Khai-Trí Tiến-Đức » ở ngoài ấy.

Cho hay mình ở trong Nam nầy, núi sông cách khuất, chẳng rõ sự-thế của anh em đồng-bào ngoài Bắc ra làm sao, song cứ như bài ấy thì mình cũng có thể lượng biết được trong hai lẽ thật hư. Sự thật là chỉ vì có một chuyện mượn nhà Hội-quán mà ra.

Số là báo « Nông-Công-Thương » một hôm có định tổ-chức một cuộc diễn-thuyết, nhưng muốn cho có được một nhà Hội-quán nào cho rộng lớn để có thể dung được non một ngàn người đến nghe. Báo N.C.T. bèn đến mượn hội-quán « Nhạc-Hội » (Philharmonique) song lại bị mắc bận chính ngay vào buổi định diễn-thuyết ấy. Báo N. C. T. bèn đến mượn hội-quán của hội « Khai-Trí Tiến-Đức » (xin biết cho rằng hội nầy là hội của người minh lập ra, cũng như hội « Nam-kỳ Đức-Trí-Thể dục » trong Nam ta vậy). Nhưng đến đấy lại bị — chẳng phải bị mắc bận — bị hội Khai-Trí Tiến-Đức đòi tiền mướn!

Ôi! Mượn nhờ một chỗ để diễn-thuyết, để giúp sự lợi-ích chung cho nhau, chớ nào phải mượn để hát xướng gì hay là chứa cờ-bạc gì để lấy lợi, mà lại đòi tiền mướn thì nghĩ có lạ cho không?

Mà đòi tiền mướn bao nhiêu? Theo bức thơ của hội « Khai-Trí Tiến-Đức » mà báo N. C. T. lục đăng thì giá định như sau nầy:

« Ban ngày 50 đồng (?)
« Ban đêm 100 đồng (? ?)

Cũng khéo định giá tiền về ban ngày ban đêm thật! Ban ngày thì 50, ban đêm thì lại 100! Ừ mà phải, ban đêm vì phải tốn hơi đèn-điện nên giá phải tăng gia-bội. Nhưng mà hơi đèn-điện trong ít giờ đồng-hồ tốn bao nhiêu? Tưởng không quá 5 đồng bạc mà! Lại còn như ban ngày, tốn phí chi mà cũng đòi? Vậy nói cho ngay ra, dầu ban đêm hay ban ngày gì, thì nhà ấy cũng là nhà Hội-quán chớ không phải cái trường hát. Đã Hội-quán mà lại Hội-quán của người minh kia nữa. Thế mà lại đòi tiền mướn là nghĩa làm sao?

Thật thì đã hay rằng chuyện là chuyện ở ngoài Bắc, không phải can cập dính dấp gì với người minh trong Nam, song vì thấy có điều lạ lùng nên cũng không thể đừng nói được. Nhứt là đã gọi rằng hội ấy là hội « Khai-Trí Tiến-Đức » mà cách cư xử như thế, thì cồn gì là Khai-Trí, còn gì là Tiến-Đức.

Lại tôi cũng nhân chuyện nầy ở ngoài Bắc, thuật ra để tỏ với đồng-bào trong Nam, cho biết cái khổ-tâm đi mượn chỗ mượn nhà của người là thể nào. Và bấy lâu trong Nam ta cũng vẫn thường có xảy ra lắm lần như thế ấy. Nào mượn chỗ để thiết tiệc đãi khách, mượn nơi để hội hiệp luận-bàn: bao lần là bao cái khổ. Đến chỗ nầy thì chỗ nầy bị mắc bận, đến nơi khác thì nơi khác sợ hao-tốn hoặc làm dơ dáy mà không cho.

Vậy thì việc lập « Việt-Nam Tổng-Hội Phủ » chúng ta bá chẳng nên ráng đồng-tâm hiệp-lực mà lo giúp cho mau được thành-tựu lắm sao?

Kìa là gương báo N. C. T. mượn nhà Hội-quán của hội « Khai-Trí Tiến-Đức » để mở cuộc diễn-thuyết mà phải cái nông nỗi ấy, thì cũng là vì một lẽ khiếm-khuyết như thế. Đồng bào chúng ta nên cần phải lấy làm lo.

LÊ-QUANG-VĂN

Ông Bùi-thanh-Vân khởi đáp tàu xuất dương du-lịch

Theo lời bổn-báo đã nói trong một số báo trước, rằng ông Bùi-thanh-Vân sắp để bước xuất dương du lịch. Thì mai nầy 21 Avril 1929, đúng bốn giờ chiều, ông sẽ khởi đáp tàu, chiếc « G. G. Roume » mà sang Singapore trước, rồi sẽ lần đi tiếp đến các nước khác, theo như chương-trình ông đã định.

Ông Bùi-thanh-Vân

Vậy bổn-báo xin kính chúc ông quá hải được bình yên, đi đến nơi về đến chốn.

L. T. T. V.

CUỘC TUYỂN-CỬ NGHỊ-VIÊN THÀNH-PHỐ SAIGON

Cuộc tuyển-cử nghị-viên Thành-phố Saigon khóa mới đã định vào ngày 5 Mai 1929.

Về bên người Bổn-quốc thì hôm nay đã nghe có mấy vị sau nầy ra dự cử: MM. Nguyễn-khắc-Nương, Huỳnh-khương-Ninh, Huỳnh-văn-Chính dit Tự-Do, Lê-văn-Thơm, Lê-kim-Tỵ và Trần-văn-Khá.

MỘT THIÊN TÌNH CẢNH

Ký giữ Trương-cố-tri nhã giám.

Thứ bảy tuần trước, 13 Avril, buổi sớm, vừa lối 10 giờ. Chuông reo: Len-ken, len ken, len-ken. Có người kêu « dây-thép nói » hỏi M. Lê-hoàng-Mưu. Tiếp chuyện mới hay là ông hội-đồng Công Chợlớn. Nói: « Mai nầy đến ngày tuyển-cử nghị-viên quản-hạt quận thứ nhứt, em rể tôi là M. Sâm có ra tranh cử, mà tỉnh Baria bỏ không, tức là không người giúp sức. Cậy cố-giao chịu khó một phen. » Tôi đáp: « Tôi chẳng từ, song muộn rồi làm sao cho kịp: vì chẳng hỏi cũng biết, người-ta đã dọn-dẹp trước hết rồi. Vả lại chiều thứ bảy và chúa-nhựt, tôi có ước-hẹn cũng nhiều, khó mà lỗi hẹn. »

M. Công: Không đặng! Không đặng! Anh ngồi đợi tôi ra. »

Ông hội-đồng Công ra phòng việc lấy chỗ hẹn họ còn có khi bồi đáp, chớ việc tuyển-cử qua rồi không thể nào sửa đặng. Liền theo đấy cũng có anh em đến cậy giúp M. Khá về tỉnh ấy. Không thể chối-từ, phải lấy giấy viết liền ba phong thơ 1· M. Mân, Điền Sanh, 2· M· Hải, dinh Đốc-lý thành phố, 3· M. Bùi-thanh-Vân ở Huế vào, chờ tàu xuất dương du lịch, xin kiếu lỗi ước hẹn.

Đúng 11 giờ, lên xe đi. Đàng trăm dặm ngàn, đi lúc nắng trưa bụng đói. Thế mà phải câm. Đàng từ Saigon-Thuduc-Bienhoa có lạ mắt ai. Nhưng mà gặp buổi trời chan nắng hạ cỏ khô, hoa héo, cây giữa đồng nhành lá ngó chơ rơ; trừ ra những mận, những đào, những xoài, những măn, nhờ nước tưới tàng che, mới đặng yểm-rập tươi-cười, hoằng hoại trái-hoa, khoe khoan hình vóc! Tôi thầm nghĩ, cây cũng thì cây, nắng đồng chịu nắng, mà cây sao khô-héo, cây lại tốt tươi, thật thì Tạo-vật trớ-trêu, khéo bày phỏm phỉnh! Những cây tốt tươi nầy, nhờ trái-hoa hoằng hoại, người qua nhắm, kẻ lại nhìn, biết bao là khách-tình lăm-le muốn bẻ. Thương hại cho những cây không hoa không quả, lại còn thêm nhành khô, lá rụn, trơ trơ trọi-trọi giữa đồng không, nào ai ngó, mấy ai nhìn, vì biết cây ấy là cây hữu dụng!

Còn đang suy nghĩ, núi Châu-Thới đã kề. Xe chạy ngang qua, tôi nhìn xem, từ trên tới dưới. Tôi mỉm cười. Cười rồi lại nói: Sựng sựng như hòn Châu-Thới nầy, cây-đá chập chồng, đảnh cao vọi-vọi, thế mà chẳng khỏi bị người mọi-mọc dưới chơn, tôi chỉ người ở chốn ly-tiết nầy, mấy thước hình-hài, mà dám cản sức thọc trời khuấy nước!

Tới Bienhoa, vào Bungalow ngồi giải khát. Thoạt nghe tiếng chuông nhà-thờ vội đổ. Biết vậy mà chưa gặp gì ăn. Miệng thì nói chưa gặp gì ăn, mà bụng lại rằng kiến cắn! Thôi, chẳng nên làm mặt quân tử trượng phu. Quân tử trượng-phu là lúc no lòng kia, chớ cơn đói bụng, đói quá, hết trượng-phu quân-tử! Ăn! Kêu bồi dọn ăn! Ăn rồi nghĩ tới hai giờ. Ra xe dạo xem thành-phố. Phải nói tôi có viếng anh em trong các tòa các sở; lại cũng có nghe bồi nói, chiều có các nhà tranh cử, thiệt chiến tại đây. Gần bốn giờ, tôi lên xe, tới Baria gần năm giờ tối. Quyết trở về Bienhoa coi hội thiệt chiến, mà mảng quanh-quẩn kiếm nhà quen mà tối. May đâu, gặp ông Nguyễn-phú-Khai, tổng-lý Trung-Lập báo, đứng trước cửa ngỏ. Mừng rỡ nhau, nhờ ông chỉ chừng, tìm nhà quen mới đặng. Trước khi cám ơn ông và từ-giả ông mà đi, ông có hỏi tôi, phải đi giúp cuộc tuyển cử chăng; tôi đáp ngay rằng: Phải, tôi giúp M Sâm và M. Khá.

Đến nhà quen, ngồi nhậu trà, nói chuyện. Nói đâu chưa tới đâu, chuyện gì chưa rồi chuyện gì, đồng-hồ đã điểm sáu. Tôi vội-vàng cáo lui về Bienhoa, hẹn chín-mươi giờ đêm có tôi trở xuống. Bước lên xe, dục Sớp phơ chạy chín-chụ: một giờ cho mau kẻo trễ. Vậy mà về tới Bungalow Bienhoa, đã thấy quần áo như nêm, ngựa-xe như nước. Tôi dề bước, bước vào. Gặp anh-em tiếp chào, hỏi thăm tâm-sự. Tôi mới lại xó hóc, kiếm một cái ghế, ngồi uống nước Suối, coi thiệt-chiến chơi. Hay đâu, ngồi đợi mà coi, mà nghe, giờ rày hết tới giờ kia, mà thiệt chiến đâu không thấy. Chỉ nghe, chỉ thấy một trò-cười! Bây giờ, muộn rồi, mới là hay:

« Chủ nhà mời khách ăn cơm mà quên dọn! » Mời các nhà tranh cử thiệt chiến, mà quên xin phép quan Chủ-tỉnh, nên hội thiệt-chiến bất thành. Rã ra rồi, 11 giờ khuya, đói nữa! Ăn! Ăn rồi, nhớ lời hẹn của mình, chín-mươi giờ đêm, đã trễ. Phải cậy người xuống Baria kiếu giùm và nói trời bình minh có tôi gõ cửa. Tôi lên xe trở về Saigon hun con, ngon-giấc Dận sớp-pơ, bốn giờ sáng rước đi.

(Mai tiếp). LÊ-HOÀNG-MƯU

Người Việt-Nam ở xứ Pháp.

Việt-Nam Khuyến-học-Hội tại Paris

Học-sanh Việt-Nam phần nhiều hoặc sang Pháp lúc còn thơ chẳng đặng học quốc-văn cho đủ hoặc không thường dùng phải quên bớt, đến khi về xứ chỉ dùng tiếng Pháp thôi, đường giao thiệp với đồng bào rất bất tiện.

Lao động Việt Nam ở Pháp cũng đông, lắm người muốn học thêm chút đỉnh trong lúc rảnh rang mà lại chẳng ai chăm nom chỉ biểu cho.

Vì những điều quan hệ trên đây, vài người học-sanh và lao động hiệp nhau, xướng ra dựng nên một hội gọi Việt-Nam Khuyến-Học Hội, Hội-quán tạm nay ở số 1, phố Villa des Camélias Paris (14e)

Mục đích hội:

1·) Để kết liên và gắn bó cái tình ái hữu của người Việt-Nam.

2·) Để chăm nom sự học của các hội-viên.

Hành động của hội:

1·) Lập một cuộc thêm quốc-văn cho học sanh cùng lao động.

2·) Lập những cuộc diễn thuyết đêm về văn-học, hóa-học, sử-ký, thương-mãi và thiệt nghiệp cho người lao-động.

3·) Lập cuộc đàm luận bữa Chúa-nhựt về luân-lý, lịch-sử, văn văn của xứ ta cho trẻ em học trường trong.

4·) Lập một thơ viện toàn bằng sách quốc-văn (thuở nay bên Pháp chưa có) cho hội-viên đến xem cho tiện khiếu.

Mục đích hội là thế, cuộc hành động hội tính như thế, tắc lại là muốn cho người Việt-Nam không quên nòi giống, chẳng phế quốc-văn, chẳng quên luân-lý, lo cho lao-động ta được mau tấn lới trong con đường văn-minh, mở mang trí thức, đường học vấn thêm cao.

Ấy là sở nguyện của những người tổ chức hội V. N. K. H nầy.

Hội xướng ra đặng anh em lao động, học-sanh hoan nghinh song tiền thiếu thốn hội chưa có thể làm cho trọn đều ước ao của hội được.

Hội mong cho đồng-bào tại Việt-Nam có lòng chiếu cố trợ cấp cho hội đặng thành đạt. Ấy là làm ơn trọng cho học sanh và lao-động Việt-Nam ở xứ Pháp.

Hội hết lòng cảm tạ.

Việt-Nam Khuyến-Học-Hội (1).

(1) — Tôi có hạnh đặng V. N. K. H. H. cho « trọn quyền cổ động cho hội. »

Hội có giao cho tôi một cuốn biên lai (từ số 1 tới số 100) chư vị đồng-bào ai có nhiệt thành gởi giấy tờ cho:

PHAN-VĂN-CHÁNH.
Rue Delanoue (Biênhoa).

thì tôi sẽ gởi biên lai của hội lại.

Xin nhắc điều thứ tư của điều lệ hội:

Hội có những viên nầy: Danh-dự-viên, hộ-trợ-viên, thực hành-viên.

1·) Chức Danh-dự-viên để ban cho người nào công lao với hội.

2·) Ai đóng một lần ít nữa là 100 quan mà được bàn trị-sự nhận, thì được hộ-trợ viên.

3·) Ai đóng tiền nhập hội 10 quan và mỗi tháng 3 quan thì làm thực-hành-viên.

P. V. C.

BÙI-THANH-VÂN

TÀU QUA NHỰT, NHỰT LẠI TÀU

NƯỚC NHỰT-BỔN

(Tiếp theo)

Nhà hàng cơm đều có xe an os và xe kéo để cho người ở nhà hàng đi cho rẻ. Chớ xe ngoài đường nó ăn gian

Hãng bạc cho vay của Nhựt-bổn tên là Yokohama Spécie-Bank tốt quá. Dọn-dẹp khéo, người làm việc có phép; bên Annam mình không bằng. Vì nhà cho vay xấu bơn, và người làm việc lộn xộn. Đi vô lần lần trong phố thì thấy ròng cách Nhựt-bổn mà thôi. Nhà cửa, phố xá, thấp, chật hẹp, một từng lầu, vách gỗ, lợp ngói xám, khít rịt với nhau, dẫy nầy qua dãy kia, ngó không thấy đuôi Tùy theo món hàng buôn bán, phố có cửa gương, hoặc không có. Vén khéo và sạch sẽ lắm. Phố bán đồ bậy ba, nghèo cũng vậy. Không thấy phố cũ hư tệ. Cái nào cũng chắc chắn lâu dài. Cũng có một hai cái phố nhà gạch, nhỏ, kiểu Tây chen vào phố ròng Nhựt-bổn. Hàng cơm, hàng ngủ nhỏ của Nhựt-bổn thì rẻ. Nước đá, nước chanh, rượu Bia (Bière) và các thứ uống mát thì người ta uống biết bao nhiêu. Trời giữa mùa tháng bảy Tây mà nực quá. Dầu có mưa cũng nóng. Ông thầy có 25 chữ trên xê-rô (Zéro). Ca-phê (Café) thiệt dở, chắc giả. Rượu ngoại quấc đem đến bán thiệt mắt. Tại Huế, một điếu Cigare mười xu, thì ở bển hai giác rưỡi, ba giác. Vải, lụa, tơ, nón, giày, quần áo thiệt cao giá. Có nhiều món mắt hơn bên Annam. Nhiều thứ bông lạ bên Annam không có. Trái cây là lê, lựu, dưa hấu đỏ, vàng, cải, vân vân. Có thơm và thứ củ cải trắng dài đến bốn năm tấc tây. Gạo và dây máy nguyên của Annam đem qua bán mạnh lắm.

Chủ phố, người đứng bán đờn ông, đàn bà mặc áo theo trong nước thì ngồi bẹp xuống váng rầm, không có ghế. Có bàn viết nhỏ, cao đến bụng để trên rầm. Phải cởi giày mới lên rầm.

Các thứ đường đi rộng chừng 10 thước đến 60 thước. Còn đường trong héc lại nhỏ nữa. Đổ đá, tô xi-măng (ciment), và lót gỗ, nhưng chịu không nổi với xe chở nặng quá, nên lở, lổ hang biết bao nhiêu Sở Lục-lộ sửa không kịp, đồ đá sạn mà không nện. Cứ để mặc xe chạy lần lần cán nát mà thôi. Vậy khổ cho xe phải kéo mấy chỗ đó rặng lạ-lùng. Không có xe ngựa kéo đưa người ta; ngựa thì lớn kéo xe chở hàng hóa mà thôi. Xe kéo còn kiểu xưa xấu xa. Bánh cao-xu, mà cao. Cu-li kéo xe mặc áo quần, mang bao tay, mang giày. Không khi nào ở trần, vén quần. Xe đạp nhiều hơn xe kéo.

Có một cái đường lớn dài lắm. Mà trong một đoạn chừng tám trăm thước có cột đèn sắc nhiều. Cách chừng năm thước có một cây cột cao 2 thước rưỡi. Trên cột có 2 ngọn đèn điện, lại mỗi ngọn có một cái bóng lớn bằng chai lu lơ. Ngó thiệt xinh con mắt.

Toàn trong thành phố đều có dây thép để đánh dây thép, dây thép nói và đèn điện giăng cùng đường. Còn cột thì bằng gỗ thông, to, cao queo-quọ, bình xấu xa lắm. Chật các con đường, nên trồng cây không đặng và làm cho xấu xa phố phường. Mới ngó tưởng là mấy cái giàn để làm nhà.

Số Người-bổn ở tại Yokohama đến 600 trăm năm chục ngàn người. Họ đông như vậy nên có làm xe điện chạy trong các phố phường và ngoài phố gần gần đó (Tramways électriques) cho rẻ tiền. Các dân nước khác cũng đều dùng xe đó. Người An-go-lai đặng một ngàn; người Pha-lan-Sa hai trăm; một người Annam làm Thơ-ký tại Hãng-tàu Pha-lan-Sa (Messageries Maritimes) và ba người Annam ở bồi với quan Lãnh-sự Pha-lan-Sa, cả bốn người đó thuộc về xứ Bắc-kỳ (Tonkin) *(Còn nữa.)*

Hai quyển sách mới

Tại nhà in UNION ở đường Lucien Mossard số 18, có để bán hai quyển sách rất có giá-trị của ông Luật-Khoa Tấn-sĩ Trần-văn-Liễu soạn bằng Pháp-văn.

1 — Luật Hương-hỏa về luật Việt-Nam.

2 — Luật-lệ sự hiếu-thảo do luật Gia-Long và đời Lê.

Giá mỗi quyển: 2 $ 00

Hỡi Đồng-bào!

Hãy tiện-tặng đi. Nên nghĩ tới việc tương-lai của quí đồng-bào của gia-quyến quí-vị và của nước nhà. Người nào mà không có tiền dư thì không làm gì đặng cả!

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Nhớ đọc trinh-thám tiểu-thuyết « Thiện ác đáo đầu » nơi trương thứ ba. Hay lắm Hay lắm!

UINA
SIN

...i đăng báo thì gởi cho
... LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ-
...m.

...nh giá rẻ :
...bên Pháp-Quốc
...et & Cie
...ris (VIIe)

...HANH-VÂN

...LẠI TẦU

...li rộng chừng 10 ... Còn đường trong ...ổ đá, tô xi-măng ...gỗ, nhưng chịu ...hỡ rặng quá, nên ...o nhiều Sở Lục-lộ ...đá sạn mà không ... chạy lần lần cán ...ổ cho xe phải kéo ...g-lùng. Không có ...gười ta; ngựa thì ...ng hóa mà thôi. ...a xấu xa. Bánh ...-li kéo xe mặc áo ... mang giày. Không ...n quần. Xe đạp

...g lớn dài lắm. Mà ...chừng tám trăm ... sắc nhiều. Cách ...ó một cây cột cao ...cột có 2 ngọn đèn ...có một cái bóng ... Ngó thiệt xinh

... phố đều có dây ...hép, dây thép nối ...ững đường. Còn ...g, to, cao queo- ...m. Chật các con ...ày không đặng và ...phường. Mới ngó ...an đề làm nhà. ... Yakohama đến ... ngàn người. Họ ...có làm xe điện ...phường và ngoài ...ramways électri- ...c dân nước khác ...ó. Người An-go- ... người Pha-lan- ...ười Annam làm ...Pra-lan-Sa (Mes- ...và ba người An- ... Lãnh-sự Pha- ... đó thuộc về xứ
(Còn nữa.)

...ách mới

...ở đường Lu- ...3, có đề bán hai ...lá-trị của ông ...Trần-văn-Liễu ...n.
...-hỏa về luật

...u-thảo do luật
... $ 00

...-bào !

...l. Nên nghĩ ...ủa quí đồng- ...quí-vị và của ...ào mà không ...ông lắm gì

...N-HÀNG

... thám tiểu- ... đáo đầu » ...a. Hay lắm

Feuilleton n° 921 — Du 20 Avril 1929.

TIỀN CĂN BÁO HẬU

CUỐN THỨ NĂM

XVII

(Tiếp theo)

Mo-Ren tiếp : Lời cang-trực ấy nghe mà đáng yêu, lòng cang-trực ấy biết mà đáng kính, lòng nào chẳng yêu-kính ông thầy-thuốc nầy. Tôi nghe đặng rồi, tôi biết đặng rồi, tôi yêu-kính ông biết bao ; có dè đâu ông, ngôn-hành tương phản. Ông hăm vậy, ông nói vậy, mà tới việc, ông không làm y như vậy. Chết tới người thứ ba, ông đành nhắm mắt bỏ qua, mà chủ-nhà cũng chẳng hở môi lộ tiếng. Hay là ông đợi chết một mạng thứ tư nữa, là bốn, ông mới chịu hở môi chăng ? Tưởng khi ý ông như vậy đó ! Ừ, mà Công-tước có biết tại sao, vì nghĩa nào, vì lợi nào, mà chuyện nhà người ấy cang thiệp đến tôi chăng ? Monte-Critso không đáp, lại nói :

« Túc-hạ tưởng chuyện túc hạ nói đó lạ tai ai lắm sao ? Tôi tưởng người trong hạng mình đây chẳng còn ai nghe qua mà không hiểu. Nhà mà túc-hạ vào vườn, núp bụi lóng nghe chuyện ấy chẳng phải là nhà lạ với tôi. Tôi biết rõ nhà ấy. Muốn nói cho chính-chắn, tôi phải nói tôi có biết một nhà in như chuyện nhà túc hạ thuật đây, là nhà có cây có lá, có núi giả, có ao-hồ ; nhà đủ vợ đủ chồng, có thầy-thuốc, lại có ba người không đau mà chết. Tôi nói bấy nhiêu đó, đủ cho túc-hạ hiểu rằng tôi cũng rõ thấu như túc-hạ vậy, song, túc-hạ hãy xem lại mặt tôi cho tường, tôi nói mà không động-dung biết mà không để ý ; cũng vì chuyện người thì mặc người âu, cang chi tới bậu mà dạ sầu lòng lo ! Thật thì chuyện nhà người ấy không cang hệ gì đến tôi. Túc-hạ nói, nhà ấy, bộ bị quỉ giận thần hờn gì sao khiến ra nông nỗi. Tôi chẳng nói rằng chỗ tưởng của túc-hạ đó là sái. Mà tôi cũng không nói rằng chẳng phải thiên-sứ như nhiên. Nhưng mà trước kia tôi không để ý xét suy, luận bàn như túc-hạ vậy. Tại sao ? Tại tôi không ăn chịu gì với nhà ấy, nên không để ý xét đến làm gì. Hởi có lời luận của túc-hạ mới nói: Nếu hẳn thật là phép công Trời trả báo, chớ chẳng phải quỉ giận thần hờn gì, thì túc-hạ, dầu có ăn-chịu chút gì trong đấy, túc-hạ cũng nên trở mặt xây lưng, để mà coi thiên-địa tuần huờn, cho rõ : « Nhữ tác ưng huờn nhữ thọ ! »

Mo-Ren nghe mấy lời Monte-Cristo nói có hằn-chắn, có trả-vay, như chuyện thật rõ ràng trước mắt mà ghê, nên rùn mình rởn ốc. Monte-Cristo tiếp mà tiếp cách, đọng nói khác, bộ tịch khác, như có người nào khác ngồi nghe đó xen vào, chớ chẳng phải là lời của Monte-Cristo tiếp vậy. Monte-Cristo tiếp hỏi :

« Túc-hạ nói : « Bộ ông đợi chết một người thứ tư nữa, ông mới chịu hở môi sao chớ ! » Tại sao túc-hạ biết sẽ có chết tới người thứ tư ?

Mo Ren. — Thì rồi ! Có rồi ! Khởi rồi ! Chớ phải chưa có hay sao mà không biết ! Có khởi rồi tôi mới chạy đến ngài mà cầu cứu đây chớ.

Monte-Cristo. — Cứu nỗi gì ! Túc-hạ muốn cho tôi phải làm sao bây giờ ? Hay là túc-hạ muốn cậy tôi cáo báo tới quan Biện-lý ?

Mo-Ren nghe nói tới Biện-lý, vụng đứng dậy, ngó sửng Monte-Cristo mà hỏi rằng : « Tôi thuật chuyện nầy giờ, ngài nói rằng ngài hiểu tôi nói chuyện nhà ai rồi, sao bây giờ Ngài còn nói cáo báo với quan Biện-Lý ? Thế thì ngài có hiểu biết gì đâu !

Monte-Cristo. — Sao lại không ! Túc-hạ nói chuyện người mà không chịu nói tên người ra, cũng như túc-hạ viết chữ « i » mà không chịu chấm đầu. Tôi nói tôi hiểu, nên tôi đã chấm đầu mấy chữ « i » của túc-hạ viết rồi, còn gì nữa mà chưa hiểu. Hay là túc-hạ muốn cho tôi nói rõ tên người mới là chịu cho tôi hiểu chăng ? Muốn nói thì tôi nói vạch ra cho, khó gì ! Túc-hạ nói một buổi tối kia túc-hạ leo rào vào vườn, túc-hạ ngờ tôi không biết vườn ai đó sao ? Và không biết buổi tối ấy là buổi tối nào sao ? Túc-hạ vào vườn nhà quan biện-lý Vinh-Pho nhằm buổi bà già của Vinh-Pho là bà hầu Sanh-mi-Đoan nhắm mắt. Câu chuyện túc-hạ núp bụi rình nghe đó là câu chuyện của Vinh-Pho với ông thầy-thuốc A-vi-Nhi nói với nhau, nói về chuyện ông Sanh-mi-Đoan chết dọc đàng ; bà Sanh-mi-Đoan chết bức ; ông A-vi-Nhi nghi cho hai ông bà bị thuốc độc mà chết chớ chẳng phải khi-không, không bịnh mà bỏ mình. Phải vậy chăng túc-hạ ?

(Mai tiếp)

BỊNH LIỆT KHÍ
Cách trị lành mạnh bằng thuốc hườn
GINAT ... SYNOUSINE
...

Tội nhơn !

ĐOẢN-THIÊN TIỂU-THUYẾT

(Tiếp theo)

Ngày kia Lý-Thị đương ngồi xem con đùa-giỡn, bỗng có người thường-xuyên nhà làng xăm-xúi bước vào bảo nhỏ như vầy :

— Chị Hai ! Anh hai bị bắt giam tại nhà làng ; tôi với ảnh là bạn cố-tri, đến cho chị rõ.

— Trời ôi ! Ở nhà tôi bị tội gì ?

— Tội gì tôi không nói dong-dài. Ảnh cậy tôi nói với chị bây giờ tối đến cho ảnh nói chuyện. Tôi lãnh phần canh gát, sẽ coi chừng cho. Chị có đến thì đứng sau bè nhà tôi, tầng-hần một cái tôi biết.

Đúng giờ Lý-Thị đến chỗ hẹn, làm y như lời dặn.

Hà-Thanh bị đóng trăng ngồi nơi đất, thấy vợ bèn khóc ròng, mà bày tỏ sự-tình :

— Mình ôi ! đôi ta phải xa nhau rồi ! Vì cảnh nhà túng rối nên tôi chứa cờ-bạc đặng kiếm tiền cho vợ ấm con no. Rồi có người ghét điềm chỉ cho linh đến bắt tôi, có đủ tang-cớ. Hại cho tôi hơn nữa là tôi bị người phao bạc giả. Trong đám chơi cờ-bạc có người linh kín thù oán tôi hồi nào, nên va cũng giả dò bợm cờ-bạc, bữa nào cũng có đến sòng. Hồi trưa, người đó gởi tôi tấm giấy trăm đồng ; tôi không dè nên thâu. Người chưa lấy lại thì tôi bị bắt.

« Sự hại to lắm, tôi không thể nào minh-oan. Thế nào tôi cũng bị tội chứa bài, xài bạc giả, không trốn tránh đi đâu được. Đau lòng vì từ đây phải xa con lìa vợ, biết đâu vào vòng lao-lý còn toàn-sanh mà trở lại gia-đàng !

« Nhưng tôi cũng đặng an tâm về phần mình, là vì tôi . . . , mình lại gần đây tôi nói nhỏ mình nghe . . . , tôi có chôn được bốn trăm đồng bạc ở dưới chưn giường. Tôi đi rồi, mình ở nhà đào lên mà xây xài nuôi con, đợi tới tôi về lo làm ra cái khác.

« Mình ôi ! có nghĩ cang thường chí đạo, xin thủ tiết chờ nhau !

« Thôi mình về đi, mạnh giỏi bình an. Hừng sáng mình bồng thằng nhỏ lại đây cho tôi hun nó, gọi là cha con từ giã nhau, nghe mình !

∴

Hà-Thanh bị đày lưu-xứ
Năm năm lao khổ trải qua.

Mãn hạn rồi chàng bươn-bả trở về, nhìn xem cảnh vật có hơi khác xưa, chẳng hay lòng người còn giữ vẹn thỉ chung hay đã đành vong tình thâm nghĩa nặng ?

Chàng xăm-xăm dề bước, xa nhìn coi có vợ con ra đón mừng không. Té ra chỉ thấy khoảnh đất xanh-um cây cỏ, còn nhà đâu, vợ con đâu chẳng có một ai. Hỏi ra mới biết vợ mình có chồng rồi, con chết rồi, cha vợ chết rồi, còn em vợ thì đã phương nào lưu-lạc !

Cái khổ nhứt của Hà-Thanh là lúc nầy.

Đàn-bà lòng dạ thế kia ư !

Hà-Thanh không thèm tìm đến thăm vợ mà chi, chàng nương-náo ở nhà người bạn cũ hảo tâm là chủ thường-xuyên — bây giờ làm ông chủ điền nho-nhỏ. Bạn cũ khuyên rằng :

— Đời anh thật đáng buồn. Song nếu anh là người lương-thiện mắc nàn thì Trời kia há bỏ. Anh ở đây với tôi.

Độ nửa năm, Hà-Thanh cất cái nhà lá nho-nhỏ mà buôn bán.

Đây nói về Lý-Thị. Ả ta chẳng thủ tiết mà chờ đền đáp ơn chồng cho xứng, lại thông-gian với người điếm đàng trong xóm là Trần-Cầu, trước trăng gió, sau ở chung nhau ra cuộc vợ chồng.

Trần-Cầu cờ-bạc sành nghề, lại gặp lúc thời lai nên ra mặt nhà bảo-phú. Cậu nầy lại có tánh ghen. Khi nghe Hà-Thanh về thì nói chận Lý-Thị rằng :

— Tao thương mầy hết dạ hết lòng. Nay chồng cũ mầy về, tao sợ mầy quá ! . . .

Lý-Thị xì một cái mà đáp :

— Làm vợ người tử-tế với làm vợ thằng tù, đều nào đẹp hơn ? Huống chi tôi cũng thương mình nhiều, lo chi cho mệt !

LÊ-VĂN-NGUYÊN.

(Còn tiếp).

Đông-pháp Thời-sự

VINHLONG

Người ngay ít có

Hiện nay tại làng Anthanh tổng Binh hưng Vinhlong có một vị giáo tập tên Phan-van-Tuảng tuổi gần 40.

Nguyên tối thứ tư rạng mặt là thứ năm 18 Avril 1929. Lối 12 giờ khuya ngày thứ tư 17 Avril 1929 thầy có đi chợ châu thành Vinhlong, khi thầy bước đến tiệm trà Sanh-Mậu, dưới chơn thầy đá nhằm gói giấy, gói bằng nhựt trình chữ Hồng-mao.

Thầy liền lượm lên cầm nơi tay có ý bộ nặng nên thầy đem lại bóng đèn dỡ ra xem, thấy trong đó có một sấp thơ về việc tình và 3 tấm giấy 20 $ 00 và tám tờ giấy 1 $ 00 với 8 cắt 7 su, cọng 68 $ 87.

Thầy giáo tình đem lại cớ với cớ, thầy vừa dỡ chơn bước đi gặp con nhỏ lối 14, 15 tuổi vừa đi vừa khóc, nó lại nói rằng nó phải chết chớ chẳng sống được, ai có ngó thấy chỉ cho nó kẻo nó về bị đòn.

Thầy giáo lúc nầy càng con nhỏ lại rồi hỏi rằng vậy chớ em mất vật gì thì con nhỏ trả lời rằng : nó tránh cái xe-hơi mà rớt mất gói bạc, trong gói bạc có ít cái thơ của chủ nó, dạy nó đem trả cho người quen của chủ nó

Thì thầy giáo liền đưa gói tiền cho con nhỏ xem nó mừng quýnh, nó liền cúi đầu xuống lạy thầy giáo tạ ơn.

Nhưng vậy thầy giáo chẳng cho con nhỏ lạy thầy, thầy giáo dạy lại con nhỏ rằng cháu giữ cho một nhiệm mà đem tới tay người quen mà đưa cho người ta, cháu chớ hờ hình như vậy rứa.

Con nhỏ cũng lanh nó hỏi tên họ thầy giáo đặng về nó tỏ lại cho chủ nhà nó rõ, song vì thầy giáo là chí quân tử cho của mà lại giấu tên.

Thầy nói rằng thầy là tên Hinh kép hát Phước-Cương.

Các công việc nầy tôi thấy đủ đều nên thuật lại trong tờ báo nầy mà tặng khen thầy có tánh tốt mà chẳng tham số tiền phi nghĩa.

HÀ-THẾ-ĐỘ.

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc **Azay-le-Rideau** ở *Pháp sẽ đến lối 25 Avril.*

Chiếc **Dupleix** ở *Pháp sẽ đến lối 26 Avril.*

Chiếc **Pierre Benoit** ở *Pháp sẽ đến bữa 19 Avril.*

Chiếc **Chantilly** ở *Tonkin sẽ đến bữa 19 Avril.*

Chiếc **Pythéas** ở *Tonkin sẽ đến lối 25 Avril.*

Chiếc **Jamaique** ở *Tonkin đã đến lối 30 Avril.*

Chiếc **Dalny** ở *Tonkin sẽ đến lối 21 Avril.*

Chiếc **Chenonceaux** ở *Trung-quốc sẽ đến lối 25 Avril.*

∴

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc **Chenonceaux** *sẽ chạy Pháp lối 29 Avril.*

Chiếc **Pythéas** *sẽ chạy Pháp lối 29 Avril.*

Chiếc **Dalny** *sẽ chạy Pháp lối 25 Avril.*

Chiếc **Chantilly** *sẽ chạy Pháp bữa 22 Avril.*

Chiếc **Jamaique** *sẽ chạy Pháp lối 4 Mai.*

Chiếc **Azay-le-Rideau** *sẽ chạy Tonkin lối 29 Avril.*

Chiếc **Dupleix** *sẽ chạy Tonkin lối 30 Avril.*

Chiếc **Mages** *sẽ chạy Tonkin bữa 22 Avril.*

Chiếc **Pierre Benoit** *sẽ chạy Trung-quốc và Nhựt-bổn lối 22 Avril.*

Chiếc **d'Artagnan** *sẽ chạy Trung-quốc và Nhựt-bổn bữa 20 Avril.*

Chiếc **Roume** *sẽ chạy Singapore bữa 21 Avril.*

RƯỢU BẠT-HÀ GET
PIPPERMINT
GET
rượu nầy uống để mát mẻ và mát khan tiếng.

Địa-dư sử-ký

KÍNH ĐẠT CÙNG ĐỘC GIẢ CHƯ TÔN

Không có gì hại bằng quên chủng tộc. Thử hỏi thì ai cũng công nhận như thế cả.

Người Annam nếu hỏi một người vậy chớ chủng tộc anh là ai, thì chắc phô kẻ ấy phải ngập ngừng.

Hỏi đến chủng tộc còn ngập ngừng, thì thế nào biết được : rặn tre đầu làng ngọn rạch cuối xóm nguyên tự đâu mà có ? Vậy thì hỏi chuyện núi Nùng sông Nhị, núi Tản sông Hương, Cửu-Long, Điện-Bà, Nam-Trung-Bắc làm gì cho rộn ? Anh em là người Annam chịu ảnh hưởng của Văn-minh Pháp, hấp thụ cái học thức Pháp chẳng một ai nên được quên cây cội nước nguồn.

Than ôi ! Nước là nước của mình, nhà là nhà của mình, mà không biết rỏ căng cội, thì biết làm chi đến việc lên trời bằng chim xuống nước bằng cá ??

Anh em thử nhớ lại hồi Tàu cai trị mình. Tàu bắt dân Annam phải bận áo vân cụt tay.... Thành thử, mãi đến ngày nay mà người Annam khư-khư nắm giữ những thói tục cũ như : tháng ba cúng Thanh-minh, tháng năm cúng Đoan ngũ, tháng tám cúng Trung-thu, tháng chín cúng Trùng-cửu, dựng nêu đốt vàng bạc, lễ bái cả nầy miễu nọ.

Thương thay giọt mồ hôi, hột nước mắt đổ ra với những phong tục hư bại của người Tàu không biết bao nhiêu mà kể !

Vậy ai : là người có quan tâm đến mấy đều ấy ??

Bởi thế cho nên chúng tôi mới hiệp với nhiều người có ở thuộc địa lâu năm ; và nhiều ông lão thành trí thức Annam tìm kiếm :

1· Những cổ tích, lăng miễu của tổ tiên người Annam còn rơi dấu.

2· Đường đi nước bước từ đâu đến đâu bao nhiêu ky-lô-mết.

3· Việc thuận tiện về chỗ nầy đi chỗ nọ bằng xe-hơi hoặc bằng tàu-hỏa, giá tiền.

4· Nhân số trong tổng xã.

5· Phong tục.

6· Thổ sản.

7· Hình ảnh các lăng miễu. Hình ảnh các quan chủ sự trong tỉnh, các bực tiền bối tên tuổi và hình ảnh quí viên chức trong tổng đương kiểm.

8· Những câu tục - điều trong tỉnh, trong tổng, trong xã.

9· Địa đồ bổn tỉnh.

10 Tên tuổi và hình ảnh các quí nghiệp-chủ thương-gia.

Chúng tôi có một bộ phái : một người Pháp và một vài người Nam hiệp với hai bậc lão-thành trong bổn tỉnh mà chúng tôi đã chọn sưu-tập những tài liệu. Tỉnh nào thì dâng hai vị lão thành tri-thức ở tỉnh ấy.

Bao giờ những tài liệu góp nhặt xong thì chép thành sách. Riêng từng mỗi tỉnh làm một hoặc hai quyển tùy theo lịch-sử trong tỉnh. Sau nầy đủ hai mươi tỉnh trong Nam-kỳ thì chúng tôi sẽ tiếp đến xứ Trung-kỳ và Bắc kỳ.

Chúng tôi khởi đầu tỉnh Baria, Baclieu, Bentre, Bienhoa.....

Trong các quyển ấy mà đọc một hai hoặc năm mươi thì không bao giờ mà biết hết rỏ sự tích được. Vì là sự tích tỉnh nầy có phần liên lạc với tỉnh kia. Như lăng miễu của ông Châu-văn-Tiếp tọa lạc tại làng Hắc-lăng tỉnh Baria thì nguyên ông Châu văn-Tiếp bị tử trận ở rạch Mang-thít tỉnh Travinh. Và như khi đức Cao hoàng chạy giặc đến tại làng Long-Hưng hạt Sadec sau xuống Cantho dẹp Óc-nha-Luông (người Cao-mên) rồi đem tất cả về nước-xoáy thuộc làng Tân-Hưng.

Nên chúng tôi thiết tưởng cái công-trình làm nên những việc nầy cũng do ở tấm lòng yêu nhân-loại mà ra. Vì là trình độ tiến-hóa mỗi ngày mỗi mới, còn núi sông nhân vật cũng do theo vận hội mà đổi xây. Cuộc biến cố ấy mà có thì bao giờ con người mới cũng phải quên hẳn chuyện cũ đi, núi sông mới cũng phải biến thiên đi. Vậy thì chúng tôi vì cái nghĩa vụ làm người hiện tại là phải ghi để cho đời nay biết việc cũ, đời sau nhớ việc xưa.

Ai là người Annam nên biết chuyện của giang san chủng tộc mình : Sĩ, nông, công, thương, nên chớ xem thường mà không để mất đến.

La Géographie Historique là cây kim chỉ nam, của mấy nhà du-lịch.

La Géographie Historique là của báu của cả thầy học-sanh Nam-Việt.

La Géographie Historique là ngọn đèn pha của quí vị nông công thương.

Mong rằng ai nấy có tấm lòng « bác ái » « thương tâm » đừng bỏ qua.

Nên xem cho hản. Nên đọc cho tường. Nên để trong nhà, kết thành quốc-sử.

Mấy lời thành thật xin kính cáo cùng độc giả chư tôn.

LA GÉOGRAPHIE HISTORIQUE
194-196 rue Mayer Saigon
L. PERLET
Directeur

JEUDI
2
MAI

ĐỒNG-BÀO NÊN ĐỂ Ý VÀO

NGÀY 2 MAI, SẼ CÓ TIN MỚI

Tại sao lâu nay trong Thành-phố, cùng là khắp cả LỤC-TỈNH, khắp cả ba Kỳ, đều thấy dán những Cáo-Bạch có vẻ ba người Đờn-bà và đánh một mớ dấu hỏi. ?

Ấy là tin báo trước rằng đến ngày 2 Mai tới đây thì PHỤ-NỮ-TÂN VĂN ra đời.

PHỤ-NỮ TÂN-VĂN là tuần báo, ra mỗi ngày thứ Năm. bài chọn lựa kỹ, in đẹp, giấy tốt, giá rẻ, như các Tạp-chí ở bên Tây.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN là của một bọn Nữ-lưu đồng-chí lập ra làm cơ quan cho đờn bà để bàn những vấn-đề giáo-dục, chức-nghiệp, phận-sự là lợi-quyền của Phụ-nữ, mục-đích là mưu sự tiến-hóa Nữ lưu Nam-Việt, và giữ gìn quốc-túy, phát-dương quốc-hồn.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN sẽ làm phổ-thông cho cả bên Nam bên Nữ, người nhỏ người lớn, ai đọc cũng có ích, ai coi cũng vừa lòng, có bàn bạc hết thảy mọi vấn-đề có quan-hệ đến Chánh-trị và Xã-hội.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN cũng như các báo khác, chỉ vì lo đến cuộc hưng vong suy thạnh của nước nhà và nòi giống mà lập ra, chớ không có phe nào đảng nào, cũng không cầu danh cầu lợi chi nết.

QUỐC-DÂN ta! ai là Phụ-nữ Việt-Nam, ai là người yêu nước, nên xem báo : PHỤ NỮ TÂN-VĂN.

QUỐC-DÂN ta ! ai là người biết lo cho Nữ-giới nước nhà, nên đọc PHỤ NỮ TÂN VĂN.

GIÁ BÁO PHỤ-NỮ TÂN-VĂN

Một năm	6$00
6 tháng	3 00
3 tháng	1 50

Thơ từ, tiền bạc xin gởi cho M. Nguyễn-đức-Nhuận, Tổng-lý Phụ-nữ Tân-văn.
42, Rue Catinat Saigon.

LỜI NÓI THẬT :
Xà-bông NGUYỄN-HỮU
TỐT MÀ GIÁ RẺ

Compagnie Annamite
d'assurance-automobiles
Công-ty hữu hạn đương trù lập
vốn 200 ngàn đồng bạc

ĐIỀU-LỆ DỰ-ĐỊNH
đã lập ở Phòng văn quan
Chưởng-khế E. Fays, ở Saigon

Những điều đại-khái theo luật buộc đã đăng trong Đông Pháp Công-Báo (J.O.) No. 10 bữa 2 Février 1929.

Vốn của Công-ty $ 200 000. chia ra làm 400 cổ-phần, mỗi phần là $ 500.—

Một góc tư trong mỗi cổ-phần nghĩa là $ 125.— phải đóng lúc chịu hùn.

Khởi sự thâu tiền hùn kể từ bữa 1er Mars 1929.

Bạc đóng hùn và giấy xin hùn vô Công-ty mới lập đây gởi thẳng cho Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG (Société Annamite de Crédit) ở số 54 đường Pellerin, Saigon ; Công-ty nầy sẵn lòng mà chỉ rõ thêm về Hội đương trù lập đây.

Hảy hút thuốc
JOB

Đổi chỗ ở

Chủ hãng Đại-Ích, 383, 385, đường Thủy-Binh Cholon, rao cho quí khách hay rằng đến ngày mồng một tháng năm Langsa hãng sẽ dời hãng lại **đại lộ Tổng-đốc-Phương số hai mươi chín,** *xin quí khách lưu ý.*

Chủ nhơn cẩn khải.

Hảy thử rồi sẽ biết

Thuở giờ có người chưa có dịp đến mua hột-xoàn nơi tiệm ông Hội-đồng François Sự, 68, Bd. Bonard, hãy đến mua thử, chớ nghe lời mấy người họ cũng bán, họ biết ông François Sự bán rẻ nên kiếm chuyện dồn là mắt, cho quí vị sợ mà không đến để mua của họ.

Tôi đến tiệm ông Hội-đồng mua được bởi giá nhiều và rẻ lắm, hột tin ròng ; nên để lời khen kẻo đồng thời đi đâu mua mắt và không đáng tin cậy.

TRẦN-VĂN VIÊN
Điền-chủ ở Baclieu

Cám ơn ông Trần-văn-Viên để lời quá đáng, tôi nguyện theo lời ông mà thi thố với đồng bào và xin dùng thơ ông làm lời giới thiệu.

François Sự

P. S. — Còn cây cù chắc lắm gạch bề và sắt v. v. bán hạ rẻ lắm cũng hỏi ông François Sự, 68, Bd. Bonnard.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 20 Avril 1929.

GIÁ BẠC

	20-4	19-4
Nhà-nước	12F.15	12F.20
Ngân-hàng Đông-pháp	12 15	12 15
Banque Franco Chinoise	12 15	12 15
Banque de Saigon	12 15	12 15
Financ. Fse. et C.	12 15	12 15
Hong-kong Shanghai	11 15	12 20
Chartered Bank	12 15	12 15

∴

MỄ CỐC

Giá cho đến nhà-máy Cholon bao lấy luôn giá lúa 100 kilos

		Par picul de 68 k	Par 100 k
Vinhlong		4$18	6$14
Gocông		4 37	6 42
Bai-xau		4 23	6 22
Baclieu		4 26	6 26
Gạo trắng thường		4 17	6.13
Namvang	Gạo trắng	4 20	6.18
	Gạo đỏ	3 78	5.57

Có bán tại :
Đại dược phòng L. SOLIRENE, Saigon,
Tân-thị Huê-Pháp-Việt dược phòng Saigon,
Pháp-Á dược phòng C. CHANTE, Cholon

PHÒNG VĂN PHÂN GIẢI LUẬT-LỆ

Me TRẦN-VĂN-LIỄU

Tấn-Sĩ Luật-khoa
Luật-hình Thủ-khoa
Trạng-Sư phân giải luật-lệ
TRƯỚC KHI KIỆN THƯA, *cùng có việc chi uất-trắc về lề-luật, xin chư quí-vị đến phòng-văn của tôi bàn-luận, cùng là gởi thơ cho tôi, thuật công việc rành-rẽ, tôi sẽ phân giải rõ ràng về luật lệ và mọi việc về* ĐƠN TỪ KIỆN CÁO.

Bữa thứ hai và bữa thứ năm.
Buổi sớm mai, không ăn tiền.

TRẦN-VĂN-LIỄU
128, Rue d'Espagne :- SAIGON
(Gần bên Chợ-mới).

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC PHÒNG

Tiệm cái Rue Đại-Tân N° 145 Canton. — Chỗ trữ bán Rue de Canton N° 47 Cholon
Tiệm ngành Rue de Praire N° 96 Pnom-Penh

NHỊ-THIÊN HUYẾT-TRUNG-BỬU

Thứ thuốc nầy đã có thầy thuốc thí nghiệm rồi bảo không có sự độc địa chi trong thuốc cả.

Trăm nước thạnh suy cũng bởi tại nơi dân mạnh hay là yếu, do nơi khí huyết mà ra, cho nên phải hiểu rằng khí huyết làm cho cứng trong nước và bền chặt gốc lại thêm là giống rất mạnh mẽ, vì nay đương lúc chiến tranh nên ta phải gấp mà lo xét cho hết sức chớ nên chậm trể phải lo vững bền khí huyết cho lắm, mới đây trong thế-giới đã mở mang, muôn việc cũng phải lấy sự chắc là gốc. Vậy thì có thứ thuốc **Huyết-Trung-Bửu** *là thiệt rất bổ huyết của cải tâm và thêm sức mạnh trong thân thể. Cũng vì bởi tìm kiếm hết sức mới đặng thuốc nầy.*

Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi vậy uống luôn thuốc **Huyết-Trung-Bửu** *bảy bữa thì da thịt trở nên đỏ sắc mặt tốt tươi khi chưa uống thuốc nầy thì lấy kim chít trên đầu ngón tay ra máu ít nhiều trên miếng giấy xem cho kỹ sắc máu thế nào rồi đến khi uống thuốc đặng 7 ngày cũng làm như trước chít máu nhiều trên giấy thấy sắc máu trở nên đỏ tươi còn dùng được lâu thì mập hơn khi chưa uống thuốc, còn khi mình chưa uống hãy đi cân thử cho biết đến khi dùng thuốc đặng 7 ngày thì cân nặng thêm nửa cân. còn khi chưa uống hãy cầm vật chi nặng trên một yến giơ lên thử coi sức mạnh đường nào, đến khi uống thuốc nầy đặng 7 ngày lại làm y như vậy cầm hử vật ấy giơ lên như không biết nặng, vậy thì phải biết thuốc* **Huyết-Trung-Bửu** *nầy làm cho mình mạnh mẽ là bao nhiêu.*

Còn như người máu huyết không đặng đầy đủ ít muốn nói chuyện nếu uống thuốc nầy phần khí đầy đủ ca hát hoặc nói đến 3, 4 giờ không nhàm mà rất vui vẻ vậy thì phải biết thuốc **Huyết-Trung-Bửu** *rất hay và quí báu là dường nào.*

Còn người huyết hư bước đi xa không được nửa dặm đường thì mệt, uống thuốc nầy rồi chừng một tháng rồi chạy đến một dặm đường không biết mệt.

Còn thêm một chứng rất hay như ham dâm dục thái quá thì tạn thận đã kém suy thì thận ngươn lạnh, uống thuốc **Huyết-Trung-Bửu** *sáu bảy bữa thì thêm tinh thần lại và ấm hơi tinh khí bởi nhờ máu mà ra, hễ phát huyết kém thì tạn thận phải kém nên uống thuốc bổ huyết ấy là uống bổ tạn thận vậy thì thấy những chứng bịnh nói trên đó đều phải biết sức hay dường nào.*

Lại còn thí nghiệm người vú ít sữa không tốt uống thuốc nầy sáu bảy ngày thì người vú có sữa hơn 3 phần khi trước và tốt, còn người đờn-bà đường giáp tháng khi bầm, khi dợt, khi trồi, khi sục, làm đau bụng hoặc ra như làm băng không dứt, uống luôn một tháng thì huyết sấu trở nên đỏ tươi và đúng ngày không đau bụng còn uống luôn mỗi tháng chẳng hề trồi sục những đều nói đó đều làm chứng rõ thuốc **Huyết-Trung-Bửu** *thêm phần huyết rất báu là dường nào.*

Thường khi con nít nó mất sữa thì ngôi tiên thiên đã kém thì sanh nhiều bịnh khó, hoặc đến năm tuổi nó chưa biết đi đứng rõ biết bịnh ấy là tại khí huyết chưa đủ hoặc bịnh cam tích cũng bởi đó mà ra, như con nít từ ba tuổi đến năm tuổi nó đã ăn rồi phải cho uống thuốc **Huyết-Trung-Bửu** *1 muỗng cà-phê mỗi ngày 3 lần pha với nước ấm thì trở nên mạnh mẽ xương cứng và chẳng hề có bịnh chi khác như khi còn nhỏ máu đầu đủ đến già nó không hay đau đớn.*

Một người đờn-bà đường kinh đúng hoặc khi trồi khi sục hay làm đau bụng uống thuốc nầy đường kinh trở nên tốt lại và đậu thai, còn những người đờn-bà có thai, uống thường thì khi sanh đẻ mau mắng và sữa có mạnh, lại ngày sau đứa con ấy cũng ít bịnh vì đã có bổ dưỡng khi huyết trước thì cái sữa của người đờn-bà trở nên tốt cho con nít bú tự nhiên nó phải mạnh mẽ, còn người đờn-bà huyết khí hư thì sanh râu buồn lo lắng nằm ngồi không yên, tại can hỏa hừng lên, làm đau bụng và nhức mỏi cả mình mà uống đặng thuốc **Huyết-Trung-Bửu** *thì huyết tốt lại, cang hỏa chẳng hừng lên, khỏe khoắn trong mình và các chứng bịnh đã nói trên cũng tiêu trừ đặng hết.*

Còn người tuổi trẻ ngôi tiên thiên và ngôi hậu thiên suy kém nam việc dâm dục khí huyết hao kém sanh ra da mặt vàng hay xây xẩm tối tăm đau lưng lỏng đầu gối tay chơn yếu đuối phải lúc lạnh lúc nóng và tạn thận suy kém và lưng cái ốc làm ra lỗ tai lùng bùng thì phải uống thuốc nầy được một tháng thì mặt mày trở nên tươi tốt và lần lần nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trên đó đều đặng tiêu hết.

Một người học hành kia phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết phải hao kém sắc mặt như giấy trắng, như đặng dùng thuốc nầy thì tâm huyết trở nên mạnh mẽ, và khí huyết đầy đủ lại và nở nang lành vóc, con người rất nên xin đẹp.

Một người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối hãy dùng thuốc nầy thì tóc nhiều tóc xanh và rất đen lại, có sức mạnh da thịt hết dùng, thường ngày thêm sức già trở nên trẻ.

Cách dùng: *Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ, mỗi lần 1 muỗn ăn cháo vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.*

Giá mỗi ve nhỏ . . . . 1$20 | Giá mỗi ve lớn . . . . **2$00**

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG Y-sĩ VI-TẾ-SANH, kính cáo.

TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

THIỆN ÁC ĐÁO ĐẦU

Tác giả: TRẦN-QUANG-TƯỜNG (Vinhlong)

(Tiếp theo)

— Thiệt tôi không có nghe chi hết.

— Bộ trọn đêm đó ông mắc ngủ sao?

— Quả thật như vậy, tôi không biết tại sao mà đêm đó tôi vừa nằm xuống ghế thì tôi buồn ngủ quá.

— Trước khi ông ngủ ông có ăn uống vật chi không?

Ông cò Vilson gảy đầu rồi nói: « Tôi nhớ lại hồi hôm đó tôi khát nước quá nên tôi có uống nước lả.

— Nước ở đâu?

— Ở trong cái carafe đề trên bàn ngoài.

Anh-Tuấn chạy ra lấy cái bầu nước coi rồi nói:

« Ông và mấy người linh đều có uống nước nầy hả?

— Phải!

— Thôi rồi! mấy người bị bọn Phi-Long nó bỏ thuốc mê vào bầu nước nầy. Vậy chớ ai múc nước nầy?

— Ba-Mão là đứa ở của ông Huỳnh-kỳ-Xương.

Anh-Tuấn liền kêu Ba-Mão và hỏi: « Tối đêm chủ anh bị giết ai múc bầu nước đó? »

— Dạ mỗi đêm tôi đều có múc nước sẵn đề trên bàn đó cho chủ tôi.

— Anh múc ở đâu?

Ba-Mão giắc Anh-Tuấn ra lu nước mà coi. Anh-Tuấn múc ra một miếng coi rồi nói: « Lu nước nầy cũng có thuốc nửa, bọn Phi-Long nó muốn cho nội nhà ngủ hết. À còn mấy người linh gát ở ngoài có uống nước đó không mà cũng ngủ vậy? » Đội Sơ bước tới và nói: « Đêm đó vào khoản 9 giờ thì bọn tôi còn tỉnh mình, đương nói chuyện mà chơi. Thình linh tôi nghe một mùi gì thơm phức bay qua lỗ mủi tôi. Ai nấy đồng nói chắc bông Dạ-lý-hương gặp lúc khuya có mù-sương nên thơm, bởi vậy nội bọn đồng hít hơi thơm đó hết. Một lát tôi nghe dường như hai mí con mắt tôi nó trì xuống, coi bộ buồn ngủ quá tôi mới đi kiếm nước mà rửa mặt. Rửa mặt rồi tôi làm việc gì nửa tôi không biết, tới sáng mấy người linh kêu tôi mà tôi còn chưa tỉnh ».

Anh-Tuấn nghe dứt lời thì ngó ông Vilson và hỏi: Cái người mà bỏ thuốc vào lu và xông thuốc mê đây, ngài có nghi ai không?

— Tôi nghi cho Ba-Mão nên hôm qua tôi có bắt nó về bót mà tra khảo, nhưng nó không nói chi hết nên tôi phải thả nó.

— Ông nghi lầm mà bắt oan người ta và cái cách của ông truy tầm kẻ gian tế chẳng hợp cách. Ông chỉ biết dùng cách đánh đập mà thôi, cái đó bậy lắm. Vì nhiều khi bị tra khảo quá thì họ phải khai bậy, như vậy phải thiệt hại cho việc tra xét của mình không? Vì họ khai bậy rồi mình cứ bắt mò theo đó mà đi thì người ngay bị bắt, kẻ gian lại được thoát khỏi vòng pháp-luật. Tại mấy cớ đó mà dân Annam chúng tôi thường kêu rêu các ngài.

Ông Vilson nghe Anh-Tuấn nói mấy lời thì vừa giận mà vừa phục nên nói: « Chớ theo thầy thì thầy tra xét bằng cách nào? »

— Trước hết phải kiếm bằng cớ cho chắc chắn rồi thẳng thẳng mà đi tới. Vậy chớ ông không từng nghe những đám trộm cướp rất bí-mật bên các nước, rồi những tay trinh-thám đại-tài như Nick Carter, Ganimard, vân vân..... Họ có bắt ai mà tra khảo không? Họ có thúc kẻ mà đánh không? Đời nào có, mà hễ tới chừng bọ bắt thì bợm gian phải chịu khai ngay chớ chẳng khi nào chối được. Sao ông không bắt chước mấy người đó?

Ông Carter nghe Anh-Tuấn nói mấy lời thì biết là chàng bất phục cái cách tra khảo của ông Vilson, nhưng ông sợ Anh-Tuấn nói nữa mà sanh rầy nên ông nói « Thôi mấy việc đó bỏ đi, nên để trí cùng nhau mà chung lo dăng mà rã tróc bọn Phi-Long, chớ nếu cải cọ với nhau mà ích gì ». Anh-Tuấn và mấy ông quan sở mật-thám đều ra xe mà về. Xe chạy dọc đường Anh-Tuấn mới nói với ông Carter: « Tôi tính phải về Nam-vian sắp đặt việc nhà tôi cho rồi, tôi sẽ trở vô đây mà ở thì mới có thể truy tầm bọn Phi-Long ». Ông Carter gật đầu khen phải.

Xe về tới Namvian ông Carter ghé nhà rồi hai thầy trò Anh-Tuấn quày xe lại mà trở xuống đường Praire.

∴

Kỳ-phùng địch thủ

Xe về tới nhà Anh-Tuấn đi vô, còn Touk thì lo đem xe đi cất. Cơm nước xong rồi Anh-Tuấn kêu Touk lên mà hỏi: Nè em! bọn Phi-Long nó đã không kiêng nể thầy trò mình nên nó mới ra mặt mà giết ông Huỳnh-kỳ-Xương. Vậy em tính sao?

— Dạ thì mình trở vô Kampot mà ở vài tháng tìm ổ hang bọn nó rồi mình chất rơm mà đốt cho bọn nó ngộp hơi mà chết cho rảnh, chớ để chi loài hung dữ.

— Mà em đi không?

— Dạ chuyến nầy sao em ghê quá?

— Ghê cái gì, bộ thế em hết gan rồi sao?

— Dạ dễ hết không, em còn hai ba ki-lô gan trong mình mà.

— Mà sao em lại ghê?

(Mai tiếp)

Garage Tứ-Hữu

N° 88, rue Legrand de la Liraye
Dakao-Saigon

TÉLÉPHONE N°......

Hảng Tứ-Hữu sửa xe-hơi đủ các thứ máy.
Lợp muôi, may nệm, áo nệm, màng
Sơn xe đủ màu, đóng thùng xe.
Sửa đèn. Bán đồ phụ tùng.
Công việc làm mau và kỹ lưỡng.
Giá rẻ. Thợ máy thiệt khéo.
Hảng lập trường dạy Chauffeurs và dạy học máy. Lảnh soát đến thi đậu có bằng cấp.
Xin đồng-bào chiếu cố.

NGUYỄN ĐÌNH-TRỊ
NGUYỄN MINH-CHIẾU
và công ty

MẤY KHI MÀ CÓ

1· Một sở đất đo được tám mẫu bảy ngàn thước tọa lạc làng Ninh-thạnh, tổng Hòa-ninh, tỉnh Tayninh ở dựa theo đường lên núi Điện-Bà, cách chừng sáu ngàn thước. Trên sở đất nầy có một ngàn năm trăm cây dừa, hai cái nhà cao cẳng và mười hai lò hầm than.

2· Hai miếng đất: miếng thứ nhứt đo được ba-trăm thước; miếng thứ nhì đo được một-trăm thước; cả hai tọa lạc làng Cẩm-giang, tổng Triêm hoa, tỉnh Tayninh, nằm dựa mé sông Bến-kéo. Hai miếng đất nầy để dùng làm bến vựa sỏi, cây, hay là đá, thì tiện lắm.

Quí vị nào muốn mua hay là muốn mướn xin hãy viết thơ hay là đến tại bổn-quán ở đường Lucien Mossard n° 13 Saigon mà thương nghị.

AI MÀ DÙNG
THUỐC HƯỜN
của ông
Lương-y DEHAUT
mà XỔ
thì chẳng cần chi phải
CỬ ĂN
và ăn dưỡng trong phòng.
Thuốc hườn nầy dễ uống lắm và đã mau xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại
Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Các thứ dầu hôi của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles thứ nào cũng tốt. Thứ dầu hôi Con Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là dầu có tiếng trong hoàn-cầu. Giá đã rẻ mà thắp lại được. Liệt vị hãy dùng thử mà coi thì chắc sẽ vừa ý.

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng Cie Franco Asiatique des Pétroles đều có bán thứ dầu cá nầy.

NỘI HÓA

Tại tiệm tôi có bán:
Gạo trắng, trà Huê Lái-thiêu, nước mắm Liên-Thành, nước mắm hòn Phú-quốc. (Inh 1$70 ve litre 0$70, ve nhỏ 0$20) thuốc rượu Thiên-thời rất thần hiệu, dầu Cù-là, Bột Long-xuyên, Savon Háo-vinh, bánh Quốc-Nữ, mức gừng vân vân....
Xin mời quí ông quí bà đến mua giúp, để được toại lòng. Có người đem đến nhà

NGUYỄN-KHẮC-NƯƠNG
103 Rue Lagrandière

Bánh Bông-lang trái Nho, có Beurre có Vanille thiệt ngon Năm cắt (0$50) một chục.

Xin mua tại hang Bánh Quốc-Nữ, số 93 đường La Grandière. Ở xa mua nhiều gởi colis postal cũng được.

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
TỰ-DO — BÌNH-ĐẲNG — ĐỒNG-BÀO

ĐÔNG-PHÁP

NAM-KỲ THỐNG-ĐỐC

TỈNH RACHGIA

YẾT-THỊ. — Đơn xin khẩn đất nhà-nước.

TÊN HỌ, NGHỀ NGHIỆP và chỗ ở người xin	CHỖ TỌA LẠC sở đất	SỐ miếng đất	SỐ tờ họa đồ	SỐ SÀO MẪU	NÓC HỜ
Nugyễn-thị-Nguyệt	Vĩnh-hưng	153 1	8e flle	19 mẫu 68	
Nguyễn-văn-Bền	Vĩnh-hưng	153 2	3e flle	10 mẫu 50	
Nguyễn-văn-Lường	Vĩnh-hưng	153 3	3e flle	20 mẫu 55.75	

VIỆC TRANH CĂNG VÀ KÊU NÀI

Chiếu theo thể lệ điều 9 lời nghị định ngày 19 Septembre 1926, ai có tranh cảng điều chi thì nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết thị rầy, phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Rachgia.

Rachgia, le 21 Février 1929.
L'Administrateur,
Signé: ILLISIBLE.

THỜI-SỰ CẨM-NANG
1929

Sách Thời-sự Cẩm-nang **1929**, *đã gần in xong. Nguyên vì số sách in ra tùy theo số người mua mà thôi chớ không có in dư nhiều, nên quí ngài nào có cần dùng mua xin viết thơ cho Bổn-hiệu dặn trước, khi sách in xong rồi thời Bổn-hiệu sẽ gởi xuống liền.*

Giá một cuốn là...... 2$50
Thêm tiền gởi........ 0.35

Thơ và mandat gởi cho:
M. NGUYỄN VĂN-CỦA.
Imprimerie de l'Union.
68, rue L. Mossard.— SAIGON

NHÀ BÁN ĐỒ PHỤ TÙNG XE-HƠI
COMPTOIR CHOLONNAISE
Đường Tổng-đốc-Phương, số 86, Cholon

Khai trương ngày 27 Oct. 1928.
Bán đủ các đồ phụ tùng cho xe-hơi. Vỏ ruột hiệu: MICHELIN
DẦU SĂNG DẦU NHỚT đã hiện.
Chủ-nhơn là người Annam, chắc sẽ làm được vừa lòng các quí ngài về việc giá cả và sự tiếp rước.
Mong nhờ đồng-bào chiếu cố cho ... xin hết lòng cảm tạ.

TIỂU-THUYẾT

« *Chút phận linh đinh* » cuốn thứ nhứt của ông Hồ-biểu-Chánh đã xuất bản
Giá mỗi cuốn......... 0$45
Mua sỉ về bán lại có huê-hồng, Xin gởi thơ cho M. Nguyễn-khắc-Nương, Chủ-nhiệm nhà in « Nguyễn-Khắc » 103 Rue La Grandière.

THUỐC BÁNH
SIGMARGYL
ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG PHÁP HOÁ-HỌC ĐỀ CHỬA
BỆNH GIANG MAI BẰNG PHƯƠNG NỘI-ẨM
THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM
Chế ra tại LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE
Số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS
Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bào chế tây ở thuộc-địa.

BÁN RỒI HAI SỞ

Còn lại mấy sở nầy: 1.000 mẫu ở gần Phụng-Hiệp, huê lợi một năm: 20 000 giạ.
— 500 mẫu gần đó, huê lợi: 10 000 giạ.
— 11 mẫu 50 ở làng Bình-Ninh Cầntho, huê lợi: 400 giạ.
1 sở mới nữa — *15 mẫu tại làng Thường-Phước (Canthơ) theo mé lộ*
Đất thượng hang: 1 công cho mướn 5 giạ. Cộng huê lợi là 750 giạ.
Ra giá: 550 $ *một mẫu.*
Ai muốn mua viết thơ cho tôi thương nghị.

∴

Sở mới, thuận tiện và sẵn sàng lắm:

Một sở ruộng một trăm mẫu (100 h.) khai phá hết lâu rồi, huê lợi một năm 2.000 giạ (hai ngàn giạ) có lẫm lúa lớn, có nhà ruộng, có 16 con trâu, tại làng Mỹ-phước (Sốctrang) bán giá là:

Ruộng......................	15.000$
Lẫm lúa, nhà và trâu.......	5.000$
Cộng...................	20.000$

(Ruộng nầy ở dựa theo mé kinh, muốn bán gấp, nên để giá, ai vừa ý thì xin mau mau viết thơ cho tôi mà thương nghị, chớ bước qua tháng tư Annam tới mùa làm ruộng, thì lại không bán).

∴

Có một vị muốn mua 1 sở ruộng tới 1 000 mẫu sắp lên, mà khai phá rồi và cho có huê lợi.
Ông nào muốn bán viết thơ tôi mà thương nghị.
1 000 mẫu rao trên kia, giá cả không xong, nên muốn mua miếng khác.

HỒ-VĂN-LANG,
Chủ-nhơn Phòng việc Hậu-giang,
9, Quai du Marché (Soctrang).

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vê-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khó mãi cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC

TỰ-DO — BÌNH-ĐẲNG — ĐỒNG-BÀO

ĐÔNG-PHÁP

NAM-KỲ THỐNG-ĐỐC

TỈNH RACHGIA

YẾT THỊ. — Đơn xin phát mãi đấu giá đất nhà-nước.

TÊN HỌ, NGHỀ NGHIỆP và chỗ ở người xin	CHỖ TỌA LẠC sở đất	SỐ miếng đất	SỐ tờ họa đồ	SỐ SÀO MẪU	NÓC HỜ
Nguyễn-văn-Hanh ở Longxuyên	Mylâm	»	»	150 mẫu 00	
Lê-văn-Tâm, propriétaire à Rachgia	Mylâm	»	»	500 mẫu 00	

Rachgia, le 6 Mars 1929.
L'Administrateur,
Signé : ILLISIBLE.

Vu pour affichage :
Saigon, le 14 Mars 1929.
Le Directeur des Bureaux,
Signé : ILLISIBLE.

TÊN HỌ, NGHỀ NGHIỆP và chỗ ở người xin	CHỖ TỌA LẠC sở đất	SỐ miếng đất	SỐ tờ họa đồ	SỐ SÀO MẪU	NÓC HỜ
Lâm-văn-Diên ở Rachgia	Socson	»	»	100 mẫu 00	

VIỆC TRANH CẢNG VÀ KÊU NẢI

Chiếu theo thể lệ điều 9 lời nghị định ngày 19 Septembre 1926, việc tranh cảng và kêu nài về các đơn xin trên đây, phải tỏ nội kỳ trong hai tháng, kể từ ngày dán yết thị nầy, và nạp đơn cho quan Tham-biện chủ tỉnh Rachgia.

Rachgia, le 7 Mars 1929.
L'Administrateur,
Signé : ILLISIBLE.

Vu pour affichage :
Saigon, le 18 Mars 1929.
Le Directeur des Bureaux,
Signé : ILLISIBLE.

HÃNG MOREL VÀ CÔNG-TY

KẾ NGHIỆP CHO HÃNG

ÉTABLISSEMENTS INDUSTRIELS DE SAIGON

1, Rue d'Ayot. — SAIGON

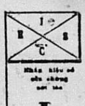

Hãng làm gạch bông và gạch bằng xi-măn cẩn đá cẩm thạch đủ thứ màu xinh đẹp và chắc vô cùng.

Nội Đông-Pháp duy có một hãng nầy biết cách làm gạch theo kiểu cách kiêm-thời và máy móc làm gạch cũng đều là đồ tân chế.

NHÃN HIỆU NẦY LÀ DẤU RIÊNG CỦA BỔN-HÃNG

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH »
ở tại Cầu-kho
đường mé sông. — (SAIGON)

Tại nhà nầy có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây :

Satin (tổ Tây), trắng và đủ màu; gởi nhuộm bên Pháp-quốc, nên màu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai không trổ 4$00 một thước tây.

Lục-soan láng-châu, trắng, từ 3$00 tới 3$20 một thước tây.

Lụa-quyến trắng, canh chỉ thiệt mịnh; từ 2$00 tới 2$80 một thước tây.

Lãnh thượng hạng, thiệt trắng, dệt ròng bằng tơ Thượng-hải, bề khổ rộng 0m80. — Giá 5$20 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền, không trổ không đổ lông), khổ Bắc-thảo 6$00 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền không trổ không đổ lông) khổ trung 5$50 một quần.

Các món hàng kể trên đây, đều dệt bằng tơ lựa, và có nhiều thứ, dệt toàn bằng tơ Thượng hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, dệt rất kỹ cang, đặng có hàng tốt mà bán cho đồng-bang ta dùng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là : tiểu nghệ nhi hậu lợi.

Vì muốn tri danh trong lục châu nên bổn hiệu kính lời cho chư quí khách hay; nếu ai muốn mua bất câu là nhiều ít, xin viết thơ cho hãng tôi, thì hãng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hàng hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tốt xấu thế nào, thì mới chắc tin lời rao nầy không phải là lời chuốt ngọt.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VĨNH.
Cầu-kho — SAIGON.
Kính cáo.

SÁCH CỦA NGUYỄN-THANH-KHIẾT

M. Nguyễn-thanh-Khiết mới ra một cuốn sách luật, bằng chữ quốc-ngữ sách ấy bán tại nhà Mme Thanh-thị-Mầu ở tại chợ mới Saigon (đường d'Espagne số 186).

GIÁ MỖI CUỐN LÀ. . . . . . . 1$30

Ai mua tại Saigon, M. Khiết bớt cho 0$30.

Người nào có lòng mua sách của M. Khiết xin gởi mandat-poste 1$30 cho M. Nguyễn-thanh-Khiết 79 Rue Lagrandière Saigon; người mua khỏi chịu tiền gởi sách

M. Khiết không bán chịu và không bán contre-remboursement, vì bởi có đồng bào hiểu dư.

Xin người lảnh sách bán cho M. Khiết bán theo giá của M. Khiết định trong lời rao nầy.

Cám ơn.

MỘT PHO SÁCH HAY VÀ NGỘ

Chuyện tích xưa, ông bà mình truyền lại theo đời tấn thời, càng ngày càng in và quên lần lần hết. — Ông Lê-văn-Phát Đốc phủ sứ, thượng thọ ngủ đẳng Bội tinh và hàng lâm, trong khi rảnh, có lượm lặc mấy lời truyền ngôn hay làm ra một pho sách, đặc hiệu là : «Les Contes et Légendes du Pays d'Annam» — Viết bằng chữ Pháp, văn chương đặt để một cách tiêu tao đến đỗi người Pháp cũng phải tặng khen. Sách ấy nói về chuyện Annam soạn giả người Annam, nên Annam dầu học ít coi thì thông hiểu mau. Rất có ích cho người Annam.

Annam ai cũng nên mua một quyển trước cho con cháu biết luân lý xưa của Annam, học cách đặt để theo Phán, sau giải khuây một buổi.

Giá mỗi cuốn.......... 1$20

Bán tại Imprimerie de l'Union Saigon.

Muốn bán một miếng đất ở tại làng Chí-hòa gần bên đất Thánh chà (đường trường đua đi lên, phía tay mặt).

Diện tích miếng đất ấy được một mẫu.

Ai muốn mua xin do nơi nhà số 208, Boulevard Bonnard Saigon

VẠN-HÒA

Nº 88, Rue de Gocông -:- CHOLON

KÍNH CÁO :

*Hiệu **VẠN-HÒA** nhuộm vải đen nhứt hạng tốt ở tại chợ **CHOLON**.*

***Vải để nhản « Con cá Kim-Ngư xanh »** thì đã có tiếng trong Lục-tỉnh hơn ba mươi năm nay ai cũng đều rõ biết.*

Vải nhuộm đen dùng chẳng hề khi nào trổ, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bở như các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn-hiệu có chế ra tám thứ vải đen đều để

*nhản hiệu : **VẠN-HÒA, VẠN-XUÂN-LONG, NHƠN-HÒA** và **HIỆP MẬU.***

Bởi bổn-hiệu nhuộm tốt, nên cũng có kẻ gian nhơn dùng dịp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu đặng mà thủ lợi và cho chư-qui khách mua lầm, tưởng là vải của bổn-hiệu. Vì vậy bổn-hiệu xin chỉ rõ cho chư-qui khách có mua vải của bổn hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái hiệu vải, cái hình chủ nhơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm kẻ gian trá.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có cầu chứng tại tòa thương-mãi Saigon là :

1º — 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
2º — 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
3º — 1 con cá Kim Ngư xanh.
4º — Vạn-Hòa con gà trống.
5º — Vạn xuân-Long xe-lửa.
6º — Vạn-Hòa chiếc tàu
7º — Vạn-xuân Long bươm bướm.
8º — Hiệp-Mậu con ngựa đua.

Téléphone : 702.

VẠN-HÒA Kính khải.

Mục quảng-cáo riêng của hội Thương-mãi và Kỷ-nghệ Nam-kỳ

TIỆM BÁNH TÂY
NGUYỄN-VĂN-ĐẮC
19, Avenue Jaccaréo, Cholon
31 - 33, Rue Sabourain, Saigon

Bán bánh ngọt, bánh đãi tiệc, đồ điểm tâm, đồ uống mát, đồ ăn tây và ta.
Tinh sạch, lịch sự, đứng đắn hơn hết.
Nên chú ý ! Nên chú ý !

Hỡi qui-vị người Nam !

Có dịp nào ra Trung Kỳ, qua Quinhơn, nên nhớ có M. Phan-thanh-Khuyến, qui quán tại Bentre, mới mở tiệm buôn tại ngoài đó. Có bán vỏ ruột xe-hơi, sàng dầu cùng các tạp hóa khác.

Người mình nên giúp cho mình !

Những quảng-cáo trên đây của hội Thương-mãi Kỹ-nghệ Nam-kỳ làm giúp cho các Hội-viên hoặc mới hoặc cũ. Các việc xin hỏi ông **PHẠM-HẠ-HUYỀN**, Transitaire, 36, Rue Sabourain à Saigon.

DÂY BĂNG

Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp đặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây băng (*écharpes*) cho viên-quan như Đốc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Hội-đồng địa-hạt, và Ban-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các qui ngài nào có cần dùng thì viết thơ liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá, Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho qui ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin qui ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA
13, rue Lucien Mossard,
SAIGON

VÔI KHÍ ĐÁ

đã rẻ mà lại có lợi

Giá rẻ vô song, và cực kỳ tốt.

Vôi khí đá dùng mà trộn với cát cùng ciment (xi-măn làm hồ phong tô vách gạch, thì gạch cứng vách chắc kiên cố không hư, dầu mà lấy sắt cây đập mạnh cũng không hư bể, còn tốt hơn bội phần thứ vôi Càng-long. Còn về việc sơn phết vách tường mà dùng thứ vôi nầy thì nhứt hạng tốt, nước trắng xanh mà dính khắn không cần trộn với a giao mà cũng không cần để dương vô, vì tự nhiên nó có màu sáng, hễ sơn rồi rờ không dính tay, ruồi lằn không dám đậu. Các ông lảnh làm nhà cửa chưa biết sự lợi dụng của vôi nầy xin các ông dùng thử một lần thì biết. Các nhà thầu khoán Lang-sa đều dùng vôi nầy ít nữa là hai ba chục tấn một tháng. Còn thứ vôi nầy mà dùng bỏ vô ruộng và phân Mía dầu đất nào phèn nhiều cách mấy nó cũng làm cho hạ được. Mấy ông ở xa có đất phèn xin dùng thử một lần mới cho là lời tôi nói quá đáng

Xin đồng-bang chiếu cố, mua dùng thì rõ.

Giá bán lẻ lấy tại hãng 60 kilos là sáu cắt.

Muốn mua xin kiếm hỏi M. Trương-nguơn Khánh làm việc hãng hàng (S. O. A. E. O.) đường Heuleaux, Khánh-hội. Xuống dốc cầu mống hãng nầy bên tay trái, mà coi vôi. Còn viết thơ thì đề như vầy : M. Trương-nguơn-Khánh, Dépositaire des chaux de carbure 34, rue Vassoigne Tân-định (Saigon) mà thương nghị, và hỏi cách dùng.

TRƯƠNG-NGUƠN-KHÁNH
Dépositaire des Chaux de carbure
34, rue Vassoigne Tândinh, Saigon
Kính cáo.

Feuilleton Nº 226

TIỂU-THUYẾT

THẤT HIỆP NGŨ NGHĨA

七 俠 五 義

HỒI THỨ NĂM MƯƠI TÁM

Nghê-Sanh thưởng tiền, Bao-Hưng đến Huyện; Kim-lịnh tặng ngựa, Cửu-Như về Kinh.

(*Tiếp theo*)

Khi về đến nhà Trương-lảo rồi, Bao-Hưng bèn nói rõ lai-lịch của mình ra cho Trương-lảo nghe và tỏ ý mình muốn đem Đặng-cửu-Như về Khai-phong-phủ, lại muốn cho Trương-lảo theo mình.

HỒI THỨ NĂM MƯƠI CHÍN

Tìa-nh'êm-Bá hữu ý trừ Mã Cang : Đinh diêu-Lang vô tâm gặp Mãng-Hòn.

Bao-Hưng ý muốn đem Trương-lão theo minh, bèn nói với Trương-lão rằng : « Ông ở đây chẳng có con cái gì, vậy hay hơn là ông theo Đặng-cửu-Như mà về Đông-kinh luôn thể, vì Đặng-cửu-Như đây tức là nghĩa-tử của Bao-tam-công-tử, nếu ông theo về đó thì tất nhiên ông cũng sẽ được mặc ấm ăn no, tốt hơn là ở đây hiêu quạnh có một minh, lại còn bị bọn thổ-hào nó hiếp đáp là khác nữa ».

Trương-lão nghe nói mừng rỡ chẳng cùng, bèn đem nguyên do của Hàng-Chương gởi gắm Cửu-Như cho minh mà thuật lại cho Bao-Hưng nghe. Bao-Hưng nghe nói lại nghĩ thầm rằng : « Nói vậy thì Hàng-Chương đã có đến xứ nầy rồi đây mà. » Vậy mà Tương-Bình đi kiếm nơi Túy-vân-phong làm sao mà gặp. »

Còn đương suy nghĩ thì Trương-lảo đã sắm sửa hành-lý vừa xong, để Đặng-cửu-Như lên ngồi trên xe, Trương-lão đi theo một bên xe. Khi gần đề bước ra đi, Trương-lão bèn dặn dò người trong tiệm, chừng nào Hàng-nhị-gia trở về mà hỏi Cửu-Như, thì nói minh với Cửu-Như đã lên ở tại trong phủ Khai-phong mà chờ vậy.

Dặn dò đâu đó xong rồi, Bao-Hưng bèn lên ngựa đi trước, còn kẻ tùng-nhơn thì hiệp với Trương-lão hộ tống Đặng-cửu-Như huồn huồn theo sau ; nhắm Khai-phong trực chỉ.

Đây nhắc lại hai vị anh-hùng, uống rượu tại Hội-tiên-lầu, khi Trương-lão đi rồi, Đinh-diêu-Lang bèn nói với Bắc-Hiệp Âu-dương-Xuân rằng : « Tôi coi cái hình dạng của đứa ác-nô hồi nãy đó, theo ý thai-huynh nghĩ ra thể nào ? »

Âu dương-Xuân nói : « Việc ai mặc ai, chúng ta uống rượu cứ lo uống rượu, hiền-đệ cang dự làm chi những việc của người mà có ích gì. »

Đinh-diêu-Lang nghe nói như vậy thì nói thầm rằng : « Ta nghe Bắc Hiệp nầy là một tay võ nghệ siêu quần, hào hiệp không ai sánh kịp ; mà nay ta nghe mấy lời của va nói đây, sao mà xụi lơ, chẳng có đởm lược anh-hùng chi hết, hay là ta với va sơ ngộ, nên va làm bộ lôi thôi như vậy chăng ? Thôi, để ta nói rõ cho va nghe, thử coi va nói làm sao cho biết. »

Nghĩ như vậy rồi bèn nói với Âu-dương-Xuân rằng : « Hành hiệp chuộng nghĩa như chúng ta đây, lẽ phải phò nguy tế khổn, giết đứa dữ trừ đứa gian ; theo ý em nghĩ thì phải trừ phứt nó đi cho rồi mới là chánh lý. »

Âu-dương-Xuân nghe nói như vậy liền lấy tay khoát lia và nói rằng : « Hiền-đệ, rừng mạch vách tai, em chớ nói như vậy. »

Đinh-diêu-Lang nghe nói thì cười thầm rằng : « Vậy mà dám xưng là Bắc-Hiệp, gan ruột nhác như cheo. Thiệt tức quá, vì ta không có đem gươm dao chi theo minh, đặng đêm nay ta làm cho va thấy cái thủ-đoạn của ta là Song-Hiệp thể nào cho biết. »

Nói như vậy rồi lại nghĩ thầm rằng : « Tối nay ta phải ngủ chung với va một đêm, rồi ta lén lấy cây đao của va mà dùng rất tiện. » Nghĩ như vậy rồi bèn nói với Âu-dương-Xuân rằng : « Lời Thai-huynh nói rất phải ; thôi, chúng ta hãy ăn cơm phứt đi cho rồi. »

Âu-dương-Xuân nói : « Liệt-huynh đây cũng đã đói bụng rồi, nếu em muốn ăn cơm thì ăn. »

Đinh-diêu-Lanh bèn day lại kêu tên tửu-bảo mà hối nó đem cơm và đồ ăn lên.

(*Mai tiếp*).

École Franco-Indochinoise

de Dactylographie — Comptabilité pratique

14 Rue Legrand de la Lirage 14
(Dakao) Saigon

Muốn mau làm việt hãy đến trường học ba tháng. Professeurs cấp bằng cao đẳng kiểm xét cần mẫn.

Thơ dây-thép xin gởi cho :

Messieurs. PHAM-V.-VINH, *Directeur.*
SOUCE, *Sous-Directeur.*
16 Rue Legrand de la Liraye, 16
SAIGON

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN VĂN
Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THIỆT
13, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

Tirage 2101 exemplaires
Saigon Le 20 Avril 1929

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỌ.

Saigon le 20 Avril 1929

PHOSCAO

Le plus exquis des déjeuners.
Le plus puissant des reconstituants.

ALIMENT IDÉAL

des Anémiés.
des Convalescents.
des Surmenés.
des Vieillards.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

Đại lý nội cõi Đông-pháp:

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine

Hãng nhánh ở: Saigon, Pnompenh, Haiphong, Hanoi, Namdinh, Benthuy, Thaibinh, Yunnanfou, Tourane, Hue, Quinhơn, Nhatrang, Donghoi, Thuxa.

YATRÈNE-105

Thuốc trị bịnh kiết.

Bào chế riêng cho trong miền nóng nực dùng là một thứ thuốc rất thần hiệu mà lại hay hơn các thứ khác.

Sức thuốc nầy uống nó thì thấy mau hết hẳng hỏi.

Độc quyền trong cõi Đông-pháp

Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE;

Ở ngang nhà hát tây Saigon.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Tiệm chánh ở tại Quảng-đông Tỉnh-thành — Đường Đại-Tân
Tiệm nhánh ở tại Nam-kỳ Cholon, đường Canton — Môn bài 47,
và ở tại Namvang (PNOMPENH) — Đường Pra re số 96

Nhị-Thiên-Đường Bổ Phế Thánh dược thủy

Thuốc bổ phế thánh dược thủy rất nên ứng nghiệm như thần, danh tiếng lẫy lừng trong ngoài đều biết, các chứng ho dùng đến đã hết, không sai, tánh thuốc chẳng hông chẳng táo, đã cứu khỏi nhiều người, thật là một thứ thuốc hay thượng hạng độc nhứt vô nhị.

Chủ trị những bịnh như sau nầy: Thương phong (ảm gió) sanh ra ho hen, đàm nhiều, rồi siễng, lại suyễn ho lao, ho lồn con nít bị phong hàng, hơi thở nóng nảy, phổi sanh lao ho, tắt tiếng, lồi tức, sốc hông hoặc lớn tuổi bịnh ho, cả thảy các chứng bịnh đó dùng đến thuốc nầy thì đặng an nhiên vô sự mạnh mẽ như thường, ăn ngon ngủ ngon rõ ràng gìn một thứ thuốc hay lạ thường, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư tôn trưởng có lòng hạ cố mua dùng, xin hãy nhớ lưu tâm nhìn kỹ nhãn hiệu ông Phật mập của bổn đường có câu chứng nhận lòa kẻo lầm thứ giả uống vào thêm hại. Bởi lòng nầy có kẻ vì tham tâm chế thuốc bậy bạ, ngoài làm hộp ve, toa, nhãn đặng tịch của bổn đường đem đi bán khắp tỉnh khắp làng mà gạt thiên hạ.

Cách dùng: Trước khi dùng thuốc phải lắc cái ve cho thuốc tròn đều, mỗi ngày uống bốn lần, người lớn mỗi lần 1 muỗng soupe 3 giờ đồng hồ uống 1 lần, như bịnh giảm thì thuốc cũng phải giảm, con nít từ 1 tới 2 tuổi cho uống 10 giọt từ 2 tuổi đến 6 tuổi uống 15 giọt, từ 6 tuổi đến 11 tuổi 20 giọt từ 11 tuổi đến 16 tuổi uống nửa muỗng café như chứng bịnh chưa dứt thì cứ uống hoài đến hết bịnh thì thôi, đừng có một bữa uống rồi một bữa nghỉ hóa ra trễ nầy sự kiến hiệu của thuốc.

Mỗi ve lớn giá là. . . . . . . 0$80
Mỗi ve nhỏ giá là. 0 40

TINH SỬ

Dịch chuyện Tàu

HỒI THỨ TƯ

Tình hiệp

(tiếp theo)

Tiền-Khách nói: tôi có tì-nữ là Thái-Tần, vẫn biết mặt Võ-Song đã rõ. Cô-Sanh gặc đầu rằng: Được.... được.... liền biểu kêu Thái-Tần tới nhà. Cô-Sanh thấy mặt Thái-Tần cả mừng, lại bảo Tiền-Khách mà nói: hiền-lang trở về nhà an nghỉ, để tôi mướn Thái-Tần ở lại ít ngày. Tiền-Khách nghe nói vâng lời, bèn lên ngựa ra về khi đó, cách một tháng bỗng nghe đồn rằng: Nay nội cung phát án nghịch đảng, có một bà cung-phi mang tội tử hình. Tiền-Khách nghe nói hồ nghi, cứ để lòng lo sợ, tức thời khiến Tái-Hồng do hỏi, quả nhiên người bị tội là Võ-Song. Tiền-Khách phát khóc mà rằng: Trời ơi.... tôi bấy lâu có lòng trông cậy, là trông cậy Cô-Sanh về việc Võ-Song, chẳng dè Võ-Song mang tội tử hình, biết sao cứu nàng cho được. Hôm ấy, vừa đúng canh ba, nghe tiếng gõ cửa cần kíp. Tiền-Khách lật đật mở cửa, thấy Cô-Sanh hộ đệ một cái quan-cửu vào nhà. Tiền-Sanh phát sợ kinh hoảng, liền nói: thưa ngài.... quan-cửu của ai vậy? Cô-Sanh đáp: Quan-cửu Võ-Song chớ ai, tuy nàng đã chết mặc lòng, mà trên đầu nàng còn có hơi nóng một chút, hiền-lang cứ việc lo thuốc thang cho kỹ, sáng ngày nàng sống lại cho coi, song phải để quan-cửu một chỗ kín đáo trong phòng, chớ cho ai ngó thấy. Tiền-Khách nửa mừng nửa sợ, bèn đem quan-cửu giấu kín trong phòng, chàng liền mở nắp quan-cửu mà coi, rờ tay trên trán nàng còn nóng, chàng bèn hai tay đỡ nàng ra ngoài quan-cửu, để nàng nằm trên giường, Võ-Song mở mắt thấy chàng, khóc rè lên một tiếng, rồi nàng tắt hơi lạnh ngắt, cứ nằm trơ trơ. Tiền-Khách cấp cứu cách nầy cách kia, đến hôm sau thì nàng sống lại. Cô-Sanh bèn đào một cái huyệt sau vườn Tiền-Khách, sâu ba thước có dư, ông liền móc dao chém đầu Tái-Hồng, đem chôn tại huyệt ấy. Tiền-Khách thấy vậy sợ sệt, cứ đứng đó phát run. Cô-Sanh để lời an ủi mà rằng: ấy là nghĩa vụ của tôi, hiền-lang chẳng nên lo sợ, ngày nay hiền-lang phải biết, tôi đền ơn trả nghĩa cho hiền-lang xong rồi, còn sự Võ-Song cải tử hoàn sanh, chẳng phải vô cớ, vì tôi nghe một vị Đạo-sĩ, ở tại Mao-sơn, Đạo-sĩ nầy có phương thuốc lạ kỳ, giống như thuốc tiên một thứ, hễ uống thuốc nầy phải chết, trong ba ngày thời sống lại liền, tôi vì sự hiền-lang muốn tái hiệp với Võ-Song, phải khiến người mua một viên thuốc ấy cho được, bữa trước đây, tôi khiến Thái-Tần cải trang làm Trung-sứ, giả nói Võ Song phạm tội phản nghịch nội-cung, truyền đem viên thuốc cho Võ Song, khiến nàng uống thuốc tự tận, khi nàng chết rồi, họ đem tử thi tới viên-lăng an-táng, tôi giả mạo một người thân thích nàng tới đó, xuất tiền thục tử thi của nàng, đoạn tôi hộ đệ quan-cửu nàng về đây, phải lo lót với mọi người dọc đường giàu kỹ, vì tôi sợ việc nầy đổ bể, thời tôi mang câu « mưu sự bất thành » nay Mao-sơn-sứ-giả và mấy người hộ táng vô-song tại viên-lăng, đã thọ tử ngoài đồng nội tất cả, tôi đây cũng vì hiền-lang tự vận, chớ không tiếc tánh mạng của tôi, việc nầy xử trí đã xong, hiền-lang và Võ-Song phải liệu bề tàng ẩn, đâu canh năm thời phát-hành lập tức, không được ở lại đây. Cô-Sanh nói rồi bèn giơ dao kề cổ, Tiền-Khách lật đật chạy tới cứu, thời đầu Cô-Sanh đã rớt xuống đất rồi.

Tiền-Khách thấy vậy mất hồn, bèn lượm đầu và tử thi của Cô-Sanh an táng. Chàng sửa soạn hành trang đã sẵn, liền dắc tay Võ-Song lên ngựa ra đi, khi đó vừa đúng canh năm, đường sá nầy còn thanh vắng, hai vợ chồng giục ngựa giong miết, chạy qua Thục-quận an minh, chàng ở đó đổi họ thay tên, chỗ xa lạ chẳng ai biết mặt, trót mười năm chẵn, không nghe quan quân trình thám việc gì, chàng và Võ-Song kết nghĩa sắt cầm đặng bốn chữ « Bá niên giai lão » than ôi!... Cô-Sanh một vị Trưởng-giả, chỉ lo cứu giúp về sự Võ-Song, vì sợ việc ấy tiết lộ khó lòng, khiến mười mấy người oan mạng, Tái-Hồng chết, Thái-Tần và Mao-sơn-sứ-giả cũng chết, thậm chí mấy người hộ táng Võ-Song khi đó, cũng chẳng sống một người rồi cũng lại, Cô-Sanh là người chủ mưu, cũng cam bề tự vận, bao nhiêu người giúp việc cho Võ-Song chết cả, chỉ Tiền-Khách và Võ-Song còn sống mà thôi. Sau vợ chồng Võ-Song sống tới tóc tới già, nên trung niệm mấy mạng người vì mình chịu chết là phải.

Hết tấn

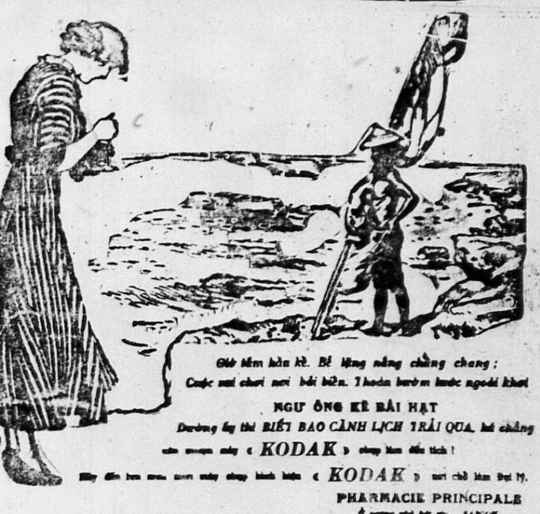

Kính cùng quí vị đặng rõ: ĐẠI ÍCH tại đại-lộ Tổng đốc Phương số 29, Cholon là một nhà trữ rất nhiều xe-máy đẹp, đủ màu, xe rất chắc chắn, nhẹ nhàng, như hiệu D. I. C. MALBROUCH AUTOMOTION TALBOT giá rẻ hơn các nơi.

Đèn SUCCÈS đủ kiểu treo và để bàn rất tiện, sáng không hiệu đèn nào sánh kịp

Trữ: Đủ đồ phụ tùng xe-máy, và đồ phụ tùng đèn Succès vải may mui xe-kéo, xe hơi và nệm xe-hơi.

Kính mời quí vị Lục-châu chiếu cố, bán rất rẻ, vì có nhiều lắm.

Hàng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân, (contre remboursement). Vị nào sẵn lòng chiếu cố, xin gởi trước cho 5 đồng.

Chủ-nhân kính cáo.

ĐẠI-ÍCH.

29. Boulevard Tổng-đốc-Phương. — CHOLON.

ECOLE COMMERCIALE

(Trường Thương-Mãi)

2-4-6 đường d'Ayot (gần Đông Pháp Ngân-Hàng)

Dạy:

VIẾT CHỮ TẮC VÀ ĐÁNH MÁY
LÀM SỔ SÁCH THƯƠNG-MÃI
TIẾNG LANGSA
TIẾNG ĂNG-LÊ

Mỗi khoa học đều có giáo-sư có cấp-bằng chuyên môn, coi dạy mỗi ngày từ 8 giờ rưỡi sáng tới 11 giờ và 3 giờ chiều tới 7 giờ rưỡi tối.

LUẬT LỆ VÀ GIÁ TIỀN

Viết chữ tắc và đánh máy			
Học mỗi ngày	1 tháng	30$	
Mỗi tuần học 3 lần	id.	15.—	
id. 2 lần	id.	10.—	
Viết chữ tắc hay đánh máy (riêng từ môn)			
Học mỗi ngày	1 tháng	15.—	
Mỗi tuần học 3 lần	id.	10.—	
id. 2 lần	id.	5.—	
Tiếng Langsa			
Học mỗi ngày	1 tháng	30$	
Mỗi tuần học 5 lần	id.	25.—	
id. 3 lần	id.	15.—	
Làm sổ sách			
Mỗi tuần học 2 lần	1 tháng	15.—	
Tiếng Ăng-lê			
Mỗi tuần học 2 lần	1 tháng	15.—	

Muốn ăn ở luôn tại trường — Xin đến tại trường mà bàn tính.

Tiền học thì đóng mỗi tháng và phải trả trước

N. B. — Bổn trường cũng lãnh làm sổ sách và đánh máy cho mấy hãng buôn nào muốn mướn.

Có giá riêng cho mấy thầy giúp việc nàng buôn cùng mấy thầy giúp việc nhà nước muốn chung đậu lại với nhau mà học thêm.

Xin đến tại trường số 2 đường d'Ayot mà thương nghị.

Muốn bán đất

Bán hai sở ruộng được 1.100 ha. Hai sở đất nầy ở theo hai bên mé kinh ngang nhau. Mỗi bên mặt tiền hai ngàn thước. Có chín cái kinh trong ruộng trổ ra sông. Kinh bờ bao ngăn đủ.

Đất nầy thành điền gần 30 năm. Cũng có cày máy, cày trâu một ít năm rồi.

Đất tại kinh Quan-Lộ (tục kêu kinh Phó-Đường) đường tàu chạy Cantho-Camau thuận tiện lắm. Nước lại ngọt, ngả bảy vô 7 ngàn thước tới ruộng.

Qui vị nào muốn mua xin tới coi và đất thương nghị.

Muốn mua nhiều ít cũng đặng. Mua một sở cũng hai sở hay là mua nhiều hơn, năm bảy trăm mẫu nữa cũng có, đất nầy đều liên tiếp với nhau.

Ai muốn mua, tính xong giá cả, trả bạc mặt, trả phân nữa cũng đặng, còn bao nhiêu một hai năm trả tính lời 1 phân.

Nhà tôi ở tại đất nầy, nếu tính xong muốn cần dùng nhà lầm, nhà lầu, nhà trệt, năm cái đều cất bằng ngói gạch hết, hay là trâu, bò, máy cày đều có đủ.

Nguyễn long-Vi

Phụng-Hiệp CANTHO.

合 Bá-Hiệp 百

Galvanoplastie - Lunetterie

186, rue des Marins—CHOLON

Bổn - hiệu mới lập ở đường Marins, số 186 Cholon có rước thợ ở bên Mỹ-Quốc qua đặng tạo chế các món đồ xi vàng, xi bạc, xi đồng, xi nickel vân vân..... và có bán các món đồ xi bạc như là: đèn đồ bàn viết, chén bát về cuộc đãi tiệc, bình bông, khuôn hình, đồ vật, để làm kỷ niệm, và nhiều món đồ vật dụng trong nhà, rất tốt và rất tinh xảo.

Bổn-hiệu cũng có người thiện nghệ coi con mắt và có máy bên Mỹ-quốc để mài kiến vệ-sanh cho hiệp nhãn. Như là kiến cận thị, viễn thị, kiến mát. Vì con mắt là đều cần nhứt của con người, nếu không coi kỹ lưỡng thì phải sự hại vô vàn.

Thuốc PEPTO-KOLA ROBIN

(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Là vị thuốc rất **đại bổ** *không thứ nào* **bì kịp,** *chế riêng cho mấy người nào* **ăn cơm không ngon, ngủ không đặng yên giấc,** *hay là mệt nhọc vì làm công chuyện nhiều.*

Thật là một **thứ rượu mùi vị** *rất* **ngon ngọt.**

Mỗi khi dùng cơm rồi uống một ly nhỏ thứ rượu nầy thì mau phục **sức mạnh lại.**

Có gởi bán tại các nhà thuốc.

Xin xem cho kỹ cái hiệu

Laboratoires Maurice ROBIN, 13, Rue de Poissy, PARIS

và đừng chịu thứ nào khác hết.

Nội cõi Đông-Pháp, có nhà này bán rẻ hơn hết
ở Lục-châu gởi thơ mua thuốc, nhiều hay là ít không tính tiền gởi

Bởi vậy số bán càng ngày càng thêm một cách lạ thường
là tại nơi đây bán ròng thuốc tốt
Thiên hạ ưa dùng thuốc của Đại-dược-Phòng L. SOLIRENE

THUỐC HIỆU

Capsules de Santal Salolé Thomas

TRỊ BỊNH ĐAU LẬU

Khi trước ông Lương-y Henderson có chế một thứ thuốc hiệu là Đông phương Thiên trước Santal Citrin tinh.

Trong tờ « Times-báo » tháng Juin năm 1865 trương thứ 571, ông Lương-y ấy có đăng một bài Diễn thuyết như vầy :

Thuốc này hợp hơn thuốc Copahu và Cubèbe vì nó có hơi mùi thơm, thế dầu uống lâu nhiều cũng không phát ti, uống nó rồi cái mùi nước đái phải khác mà, và trong vài ngày sẽ thấy hiệu nghiệm.

Thứ thuốc Salol các Y viện đều dùng nó đã đặng 20 năm nay, uống nó vào thì lợt thảy bổ thận.

Trong thứ thuốc hiệu này có nhốt vị Salol vào trong Santal tinh, làm cho hai vị thuốc nhập làm một, mà [illegible] cũng là hễ [illegible]

[illegible] uống làm hễ [illegible] bụng rồi thì mạnh thêm.

CÁCH DÙNG :

Mỗi ngày uống [illegible] khi [illegible] thì chắc lành [illegible] lần mới gì phải mạnh [illegible]

Tại tiệm thuốc *Pharmacie Principale* của ông *L. SOLIRÈNE*, [illegible] cả-nhơn và nhứt hạng bào chế y sanh, ngang nhà hát Tây, Saigon, có bán.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công ty hữu hạng vốn 250 ngàn đồng

54, *đường Pellerin*. — SAIGON

Dây thép nói số 748 — Tên dây-thép CREDITANA

[illegible] *Comptes Courants à chèques* [illegible] sanh lời 4 phần trăm [illegible] mỗi năm.

[illegible] « TIẾT KIỆM » [illegible] 5 phần trăm (5 %) mỗi năm. [illegible]

[illegible] *Depots Fixes* [illegible] mỗi năm [illegible] 4 phần trăm (4 %) mỗi năm, cũng như các gởi không hạng-kỳ vậy.

— Mua bán ngân phiếu (chèques) và lãnh gởi tiền qua Đại Pháp theo dây thơ hay [illegible].

— Lãnh [illegible] cho học-sanh Annam đương du học bên Tây.

— Cho vay có người chắc chắn đứng bảo-lãnh và có đồ bảo chưng hiện tại đủ.

— Cho vay ở ngoại-quốc về hàng-hóa nhập cảng.

Công ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG sẵn lòng mà chỉ cho quí đồng bào biết rõ về công việc nhà Ngân hàng hay là hãng buôn.

Quí ông :

HUỲNH ĐÌNH KHIÊM, Phủ hàm, ở Gocông, *Danh-dự Hội-trưởng*,
TRẦN TRINH-TRẠCH, Hội đồng Hội-nghị tư, ở Bạcliêu, *Chánh Hội-trưởng*,
NGUYỄN-VĂN-CỦA, Chủ nhà in, *Phó Hội-trưởng*,
NGUYỄN-TẤN-VĂN, Nghiệp-chủ, ở Saigon *Quản-lý Hạnh-sự*.

MANUFACTURE SAIGONNAISE
DE
CARREAUX & MOSAÏQUES

Maison Fondée en 1909
rue d'Arras et Lucien Lacouture
CHODUI — **SAIGON**

E
Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm.

Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Dây thép đề cho :
(Adresse télégraphique :)
MASAGAMO. — SAIGON

VÔ RA THONG THẢ
hãng ở đường Lucien Lacouture. — Chodui.
gần trại linh tập Ô ma.

C.J. BONNET

HÃY NÀI CHO ĐẶNG CÁI HÌNH
NGƯỜI CỠI NGỰA NÀY
KHI CHƯ-TÔN MUỐN MUA HÀNG LỤA

HỄ MUA DAO THÌ PHẢI COI CHO CÓ CON DẤU NÀY

khắc vào lưỡi dao

thì mới thiệt [illegible]

Dùng nó thì thiệt là bền [illegible]

PACHOD Frères & Cie. — Lyon

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur RIF

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y*

Thứ thuốc rượu này là vị đại bổ gân cốt cùng là tráng kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm vời thấy ngày xuân đã thổn mổn, hễ uống rượu này vô, thì ắt đặng cử lân thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu này vào thì mạnh mẽ lắm bội, da mặt đỏ sáng, tinh thần tráng kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marine số 190-192 Cholon.

Dépôt: **Pharmacie France-Chinoise 190-192, Rue des Marins, Cholon.**